Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

6-йил чиқиши.
3 ИЮЛЬ 1971 й.
ШАНБА
№ 154 (1529).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Л. И. БРЕЖНЕВ М. РИОДНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев 2 июлда Бирлашган Араб Республикаси Бош министрининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри М. Риодни қабул қилди. М. Риод СССР билан Бирлашган Араб Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида шу йил 27 майда Қоҳирада имзоланган шартноманинг ратификация ёрлиқларини айирбошлаш учун Совет ҳукуматининг меҳмони сифатида Москвага келган эди.

Л. И. Брежнев билан М. Риод ўртасидаги суҳбат самимий, дўстона вазиятда ўтди. Суҳбат вақтида Совет — Миср муносабатларига доир масалалар, шунингдек ҳозирги халқаро аҳволнинг баъзи проблемалари қараб чиқилди. Исроилнинг империалистик агрессияни давом эттираётганлиги натижасида ва Исроил ҳукумати Хавфсизлик Кенгашининг 1967 йил 22 ноябрь резолюциясидаги ҳамма қоидаларни бажаришга, Яқин Шарқда адолатли ва мустаҳкам тинчлик ўрнатишга қаратилган ҳамма тадбирлардан қайсарлик билан бўйин товлаётганлиги натижасида Яқин Шарқда рўй берган аҳвол билан боғлиқ масалалар ҳар томонлама муҳокама қилинди.

ТОНГГИ газеталарда

⊙ Кеча Москвада Катта Кремль саройида СССР ёзувчиларининг V съезди ўз ишини тамомлади. 2 июндаги якунловчи мажлисда съезд СССР Ёзувчилар союзи правлениесини, Марказий ревизия комиссиясини сайлади, СССР Ёзувчилар союзи уставига киритилган баъзи ўзгартишларни тасдиқлади. Съезд қатнашчилари бир овоздан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига Мактубни қабул қилдилар.

⊙ 1 июлда Москвада СССР билан Бирлашган Араб Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Шартноманинг ратификация ёрлиқлари айирбошланди. Ёрлиқлар айирбошланган кундан бошлаб Шартнома кучга кирди.

⊙ 1971 йил 24 июндан 2 июлгача Чехословакия Социалистик Республикаси ва Германия Демократик Республикаси территорияларида Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар қуруқликдаги қўшинлари, ҳарбий-ҳаво кучлари ва ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинлари оператив штабларининг машқи ўтказилди.

ҚАҲРАМОНЛАРНИНГ ЖАСОРАТИ ЎЛМАС

ҚИЗИЛ МАЙДОНДА Г. Т. ДОБРОВОЛЬСКИЙ, В. Н. ВОЛКОВ ВА В. И. ПАЦАЕВНИ ДАФН ЭТИШ МАРОСИМИ

Ўзининг ажойиб фарзандлари, коммунистлар, СССР космонавт учувчиларидан — Совет Иттифоқи Қаҳрамони подполковник Г. Т. Добровольский, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони В. Н. Волков ва Совет Иттифоқи Қаҳрамони В. И. Пацаевдан жудо бўлган халқ чексиз қайғурмоқда. Коинотга биринчи бўлиб йўл очган бу азаматлар Ватан олдидаги ўз бурчларини тўла-тўкис бажардилар, космик тадқиқотлар соҳасида янги йирик босқични бошлаб бердилар, фанга, инсоният тараққиётига жуда катта ҳисса қўшдилар. «Союз—11» космик кемасининг экипажи мислсиз жасорати билан улуғ социалистик Ватанимизнинг шуҳратини, шонли қаҳрамон халқимизнинг шуҳратини оширди.

Жаҳон мард ватанпарварлар олдида бошини эгиб таъзим қилмоқда. Довюрак космонавтлар бошқариладиган биринчи орбитал «Салют» станциясида узоқ вақт мўлжалланган учиш программасини батамом бажарганликларидан кейин, «Союз—11» кемаси олис сафардан Ерга қайтиб келаётган пайтда ҳалок бўлдилар. Космос қаҳрамонлари орбитада бошқариладиган парвозни ривожлантиришда янги саҳифа очдилар, фан учун ва фандан инсоният бахт-саодати йўлида фойдаланиш учун кенг истиқболлар очиб бердилар. Уларнинг шонли ҳаёти, ўлмас жасорати Ватанга, партияга, халқ олдидаги бурчга садоқатнинг илҳомбахш намунасидир.

....2 июль эрталаб соат 10. Совет Армияси Марказий уйининг Қизил Байроқли зали. Қаҳрамонларнинг ҳоки солинган қутичалар баланд постаментларда гуллар билан қопланган. Г. Т. Добровольский, В. Н. Волков, В. И. Пацаевнинг портретлари мотам лентаалари билан ўралган. Совет Армиясининг жангчилари фахрий қоровулда саф тортиб турибдилар.

Москваликлар довюрак космонавтлар билан видолашмоқдалар. Ишчилар ва хизматчилар, олимлар, маданият арбоблари, Совет Армияси, Авиация ва флотининг жангчилари, ёшлар қайғули сукут ичида келмоқдалар.

СССР космонавт-учувчилари фахрий қоровулда турадилар. Фабрика ва заводларнинг вакиллари, генераллар ва офицерлар, олимлар, маданият арбоблари улар кетидан фахрий қоровулда турадилар. Залга янги-янги гулчамбарлар келтирилади.

АҚШ президенти Р. Никсоннинг топшириғи билан 2 июлда Москвага келган Америка космонавти Т. Стаффорд фахрий қоровулда турибди. Т. Стаффорд ҳалок бўлганларнинг оилалари ва қариндош-уруғларига чуқур таъзия изҳор қилди.

Бетховен, Шопен марсия куйлари янграйди... Бу ерга келаётган кишиларнинг охири кўринмайди. Бемаҳал ҳалок бўлган қаҳрамонлар билан бутун Москва, бутун совет халқи сўнгги марта видолашмоқда.

Кундуз соат 12. Қизил Байроқ орденли залга кириш тўхтатилади. Пировардида дафн этишни уюштирувчи ҳукумат комиссиясининг аъзолари А. П. Кириленко, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, Л. В. Смирнов, М. В. Келдиш, А. А. Гречко, С. А. Афанасьев, Л. А. Борисов, В. Ф. Промислов, В. А. Шаталов, М. П. Георгадзе, М. С. Смиртюков мотам вахтасида турадилар.

Залда Георгий Добровольский, Владислав Волков, Виктор Пацаевнинг қариндош-уруғлари, яқинлари, дўстларигина қолади.

Видолашувнинг сўнгги дақиқалари келди.

Ҳукумат комиссиясининг аъзолари космонавтлар ҳоки солинган қутичаларни Совет Армияси Марказий уйидан олиб чиқишади. Ватанимиз Қуролли кучлари жангчилари қаҳрамонларга ҳарбий иззат-ҳурматларини изҳор этадилар.

Коммуна майдонига минг-минглаб кишилар тўпланган. Мотам маросими пойтахт марказн томон йўл олади. Ҳамма жойда биноларга мотам байроқлари тикилган. Москваликлар ватанимизнинг жасур ўғлонлари Г. Т. Добровольский, В. Н. Волков, В. И. Пацаевга сўнгги алвидо сўзларини айтмоқ учун кўчаларга чиқишди.

Союзлар уйи ёнида мотам маросимини Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Совет ҳукуматининг раҳбарлари кутиб оладилар. Қаҳрамонлар ҳоки солинган қутичалар тўп лафетларига қўйилади. Мотам маросими қизил майдонга қараб йўл олади.

...Қизил майдон мотам либосида. Минг-минглаб кишилар қаҳрамонларнинг, Коммунистик партия ва халқнинг содиқ фарзандлари хотирасини ҳурматлаш учун Қизил майдонга тўпланишди.

МОСКВА. 2 июль. Қизил майдон. СУРАТДА: мотам маросими қатнашчилари Кремль девори томон бормоқда.

Майдоннинг ҳамма қисмида Москва гарнизонининг ҳарбий бўлинмалари саф тортиб турибди. Жанговар байроқлар эгилган. Минбарларда — пойтахт меҳнаткашлари ва жамоатчилигининг вакиллари, олимлар, маданият арбоблари, Совет Иттифоқи маршаллари ва қўшин турлари маршаллари, генераллар, адмираллар, офицерлар. Бу ерда СССР даги дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари, чет мамлакатлар элчихоналари ҳузуридаги ҳарбий атташелар ҳам бор. Франция Коммунистик партияси бош секретарининг ўринбосари Ж. Марше бошчилигидаги Франция Коммунистик партиясининг делегацияси ҳозир бўлди.

Қаҳрамонлар ҳоки солинган қутичалар лафетлардан олиниб, В. И. Ленин Мавзолейи рўпарасидаги постаментга қўйилади.

Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, П. Н. Демичев, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев ўртоқлар, шунингдек СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, дафн этишни уюштирувчи ҳукумат комиссиясининг аъзолари Мавзолей марказий минбарига чиқадилар.

Мотам митинги бошланади. Мотам митингини КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко очади.

Бугун, биз деди у, чуқур қайғу-алам ва бениҳоя оғир жудолик туйғулари билан Ватанимизнинг атоқли фарзандлари — Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари, СССР космонавт учувчилари Георгий Тимофеевич Добровольский, Владислав Николаевич Волков ва Виктор Иванович Пацаев билан сўнгги марта видолашмоқдамиз.

Бошимизга оғир мусибат тушди. Бизнинг мамлакатимиз, совет фани, космонавтларнинг қаҳрамон оиласи оғир жудоликка учради. Қаҳрамонларнинг ҳалокати тўғрисидаги қайғули хабар барча совет кишиларининг, ер юзидаги ҳамма кишиларнинг қалбини изтиробга солди.

«Союз-11» космик кемасининг довюрак экипажи мислсиз жасорат кўрсатди. Қаҳрамон космонавтлар ўз парвози билан, бир қанча кун мобайнида ҳормай-толмай қилган ишлари билан, илмий-тадқиқотлари билан космосни ўзлаштириш тарихида янги саҳифа очдилар, орбитада учувчи бошқарадиган парвозларни ривожлантириш ишига бебаҳо ҳисса қўшдилар.

Улар ўз жасоратлари билан социал тараққиётнинг олдинги сафларида бораётган, инсониятнинг муҳташам биноси — коммунизмни қураётган улуғ социалистик ватанимизнинг шуҳратини оширдилар.

Улар янги космик комплекс — орбитал «Салют» станциясини ва «Союз-11» транспорт кемасини биринчи бўлиб синаб кўрдилар. Улар коинот фазоларида Ватаннинг бениҳоя тез суръат билан учган оролчасида астойдил бардам туриб, партия ва халқ топшириғи бажарилажагига амин эдилар. Улар бу топшириқни бажардилар, илмий тадқиқотлар ва техника экспериментларининг мураккаб ҳамда хилма-хил программасини муваффақиятли амалга оширдилар.

Энг оғир вазифалардан бирини ҳал этишлари лозим бўлган ва биринчи бўлиб йўл очган Георгий Тимофеевич Добровольский, Владислав Николаевич Волков, Виктор Иванович Пацаев, деб таъкидлади ўртоқ А. П. Кириленко, космосда янги йўлларни очдилар, фан деб, инсоният бахт-саодати деб инсон учун энг азиз нарса—жонларини ҳам фидо қилдилар.

Улар коммунистлар эди, улуғ Ленин партиясининг фарзандлари эди. Улардан ҳар бирининг таржимаи ҳоли—ўзини тарбиялаб вояга етказган Коммунистик партияга бениҳоя садоқатли кишиларнинг таржимаи ҳолидир.

Партиямиз Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, Совет ҳукумати Ватанимиз бошига тушган оғир жудолик туфайли бутун совет халқи билан биргаликда, чет эллардаги дўстларимиз билан биргаликда чуқур мотам тутмоқдалар ва шонли қаҳрамон космонавтларимизнинг қариндош-уруғлари билан ёр-биродарларига астойдил ҳамдардлик изҳор қиладилар.

Биз шу кунларда биз билан бирга мотам тутаётган барча совет кишиларига, партия ва жамоат ташкилотларига, олимлар ва маданият арбобларига, қардош социалистик мамлакатларнинг меҳнаткашларига, давлатлар ва ҳукуматларнинг бошлиқларига, чет мамлакатларнинг гражданларига, ҳамма кишиларга самимий миннатдорчилик изҳор этамиз.

Космик фазони тадқиқ қилувчилар босиб ўтадиган биринчи йўл машаққатли, лекин қаҳрамонона ва олижаноб йўлдир. Улар шунчаки қизиқиш туфайли космосга интилаётганлари йўқ, балки коинотнинг янги-янги сирларини инсон манфаатини кўзлаб очиш зарурати туфайли шундай қилмоқдалар. Биз ана шу қийин, лекин зарур ишни бундан буён ҳам давом эттира берамиз.

Сўзининг охирида ўртоқ А. П. Кириленко бундай деди; биз ватанимизнинг довюрак ўғлонлари, улуғ Ленин партиясининг коммунистлари хотирасини бажо келтириб таъзим қиламиз. Уларнинг шижоати мардликнинг, социалистик Ватанга садоқат билан хизмат қилишнинг ёрқин намунаси бўлиб қолади. Уларнинг шонли ҳаёти ҳозирги ва келажак авлодлар учун илҳомбахш тимсолдир.

Қаҳрамон космонавтларга абадий шон-шарафлар. уларнинг хотираси абадий унутилмайди!

Шундан кейин СССР Фанлар академиясининг президенти М. В. Келдиш сўзга чиқди. Космоснинг жасур забткорлари — Георгий Тимофеевич Добровольский, Владислав Николаевич Волков ва Виктор Иванович Пацаевнинг парвози космик фазони тадқиқ қилишда янги босқич. Ер атрофи орбиталарида ичида одам бўлган ва узоқ муддат ишлайдиган станциялардан фойдаланишнинг янги босқичи бошланганлигидан дарак беради. Бундай станциялар фан ва халқ хўжалигининг энг муҳим вазифаларини ҳал этиш учун катта-катта имкониятлар очиб беради.

Уч совет космонавтининг инсоният тарихида энг узоқ вақт космосда учиб юрганлиги жуда катта аҳамиятга эга. Учиш жараёнида орбитал «Салют» станциясининг ҳамма системалари синаб кўрилди. Учувчи бошқарадиган ана шу биринчи станцияни яратишга асос қилиб олинган принциплар тасдиқланди. Космонавтлар ўтказган экспериментлар метеорология, геология, география учун, Ер атмосферасини, океанларни, ўсимлик қопламини ва ресурсларини тадқиқ қилиш учун катта имкониятлар очиб беради, фан ва практикани янги жуда муҳим маълумотлар билан бойитади. Орбитал станцияларда туриб Ерни тадқиқ қилиш инсонга табиат бойликларини ўрганишда жуда кенг имкониятлар беради. Учувчи бошқарадиган «Салют» станциясида астрономик экспериментлар ҳам бажарилди, коинотнинг энг пинҳоний сирларини ўрганишга қаратилган бу тадқиқотларни фақат атмосфера ташқарисида бажариш мумкин. Чуқур медицина — биология тадқиқотлари космонавтикани ривожлантириш учун жуда катта аҳамиятга эга.

Уч шонли совет космонавти ўзларини фан йўлида, келажак йўлида, инсоният бахт—саодати йўлида космосни тадқиқ қилишга бағишлади. Уларнинг ёрқин ҳаёти партияга, халққа, совет Ватанимизга хизмат қилишнинг намунасидир. Қаҳрамон космонавтлар янги «Салют» станциясида жуда мураккаб вазифаларни муваффақиятли равишда бажариб бўлганларидан кейин ҳалокатга учрадилар. Улар Ерга «Союз» кемасида қайтиб тушаётган эдилар. Бу кемалардан космик парвозларда неча марталаб муваффақиятли фойдаланилган эди, лекин кутилмаган ҳодиса оқибатида фожиа рўй берди. Жасур қаҳрамонларнинг ўлими — халқимиз учун, Ер юзида инсоният тараққиётини қадрловчи ҳамма кишилар учун катта мусибатдир.

Уларнинг порлоқ хотираси, Уларнинг мислсиз шижоати космик фазони ўзлаштириш тарихида абадий сақланиб қолади.

СССР космонавт учувчиси, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони В. А. Шаталов сўз олади.

Жанговар дўстларимиз ва содиқ ўртоқларимиз бўлган Георгий Тимофеевич Добровольский, Владислав Николаевич Волков, Виктор Иванович Пацаевни сўнгги йўлга узатиб қўяр эканмиз, бутун вужудимизни чулғаб олган ғам-аламнинг бутун оғирлигини ифодалаб бериш биз, космонавтларга айниқса оғир, деди у.

Билимларга бўлган зўр иштиёқ, ўзининг бутун қалб ҳароратини севикли ишга сарфлаш маҳорати, сабот-матонат ва собит қадамлик коммунистлар Георгий Добровольский, Владислав Волков, Виктор Пацаевга хос хислатлар эди.

Улар учишга тайёрланиш чоғида янги космик техникани синчиклаб ўргандилар, илмий тадқиқотлар ва экспериментлар программасини ҳавас қиларли даражада қунт билан қайта-қайта пухта ўргандилар. Қаҳрамон космонавтлар қилган мислсиз парвозда учувчи бошқарадиган орбитал «Салют» илмий станциясини вужудга келтиришга доир жуда мураккаб инженерлик-техника вазифаси биринчи марта ҳал этилди. Станция экипажи Ер атрофи орбитасига «Союз-11» транспорт космик кемаси ёрдамида чиқариб қўйилди.

Кема командири подполковник Георгий Тимофеевич Добровольский, борт инженер Владислав Николаевич Волков ва синовчи инженер Виктор Иванович Пацаевлар космосда дунёда биринчи марта 3 ҳафтадан ортиқ вақт учиб юрдилар. Учувчи бошқарадиган биринчи орбитал «Салют» станциясининг экипажи совет халқи олдидаги юксак бурчини англаганлиги, меҳнатсеварлиги ва сабот-матонати, ҳар томонлама кенг билимлари туфайли тадқиқотлар программасини тўла-тўкис бажарди. Космонавтлар Добровольский, Волков, Пацаев мураккаб космик техникани синаб кўриб, ўзларининг фидокорона меҳнати билан учувчи бошқарадиган орбитал парвозларни ривожлантириш ишига жуда катта ҳисса қўшдилар.

Космос уч қаҳрамонининг ҳаёти ижодий кучлари яшнаб турган бир пайтда бевақт узилди. Уларнинг шижоати бизнинг ҳаммамиз учун Ватанга садоқат билан хизмат қилиш намунасидир.

Бугун, ана шу қайғули дамларда азиз космонавт ўртоқларимиз билан видолашиш чоғида биз космосни ўзлаштириш ишини муносиб равишда давом эттирамиз, деб жонажон Коммунистик партияни, қаҳрамон совет халқини ишонтирамиз.

Сиз, жанговар дўстларимизга абадий шон-шарафлар бўлсин.

Мотам митингида «Красний пролетарий» заводининг токари А. Я. Рибаков, Москва шаҳар партия комитетининг секретари Б. Борисов ҳам сўзга чиқдилар.

Мотам митинги ёпиқ деб эълон қилинади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Совет ҳукуматининг раҳбарлари, ҳукумат комиссиясининг аъзолари, СССР космонавт учувчилари қутиларни кўтариб Кремль девори ёнига борадилар.

Тўплардан ўқ узилиб салют берилади. Қутилар токчаларга қўйилади. Токчалар ёдгорлик лавҳалари билан беркитилади.

Совет Иттифоқи Давлат гимни майдон узра янграйди.

Мавзолей олдидан ўтган ҳарбий қисмлар космоснинг қаҳрамон тадқиқотчилари, матонатли ва довюрак коммунистлар Г. Т. Добровольский, В. Н. Волков ва В. И. Пацаевга сўнгги бор ҳурмат бажо келтирадилар.

Қаҳрамонларнинг номлари халқ хотирасида ва қалбида абадий сақланиб қолади. Уларнинг шижоати абадий яшайди. Уларнинг ҳаёти совет кишиларини ҳамиша коммунизм тантанаси йўлида янги зафарларга руҳлантиради.

(ТАСС).

КЕЛАЖАК УЧУН

Ҳали текширилмаган янги дунё—космосни забт этиш ва ўзлаштиришни жасоратларсиз тасаввур этиб бўлмайди. Биз самони забт этувчиларнинг йўлида чақир тиканаклар ҳам борлигини биламиз. Бу иш даставвал инсон кучларининг ғоят зўр беришини, чуқур билимини, мардлик ва матонатни талаб қилувчи ишдир.

Мамлакатимиз оғир жудоликка учради. Коммунистик партия ва совет халқининг содиқ ўғлонлари учувчи бошқарадиган орбитал «Салют» станциясида Ватан топшириғини бажариб бўлгач, Ерга қайтиб келаётганларида ҳалок бўлдилар. Бу жудолик Ватан космик фазони ўзлаштиришдек, қийин ва олижаноб ишни ишониб топширган ҳамма кишилар учун зўр қайғудир, бу жудолик қавму-қариндошлар ва ёру-дўстлар учун, бутун халқимиз учун, ер юзидаги ҳамма кишилар учун зўр аламдир.

Георгий Добровольский, Владислав Волков ва Виктор Пацаев фахрли ва масъулиятли топшириқни фидокорона бажаратуриб ўз ҳаётларини қурбон қилдилар. Бугун биз истеъдодли ва жасоратли ўртоқларимиз билан видолашяпмиз. Лекин бизнинг қалбларимиз мотам нидосига беланган бўлса ҳам биз уларнинг космик орбитада Ватанимиз учун қилган ишлари билан фахрланамиз ва уларнинг инсониятга керакли бўлган ишларини давом эттиришга аҳд қиламиз.

«Союз-11» кемасига тушиб, космосга кўтарилган дўстларимиз учишга жуда яхши тайёргарлик кўришган эди. Улар ердаги машқларда ва назарий машғулотларда жуда катта программанинг ҳар бир қисмини нақадар сабот-матонат ва меҳнатсеварлик билан пишиқтириб чиққанликларининг шоҳиди эдик. Уларнинг ҳамма билими, тажрибаси ва иродаси ҳар бир соат учиш ердаги практикага энг кўп фойда келтириб, совет космонавтикасининг келажакдаги катта қадамлари учун пухта замин яратишга қаратилган эди.

Орбитал «Салют» станциясининг экипажи энг узоқ космик учиш давомида янги космик комплекс конструкциясини, агрегатларини, борт системалари ва илмий аппаратларини муваффақиятли синаб кўрди ва пишиқтирди. Орбитал станцияларнинг инсониятга очиб берадиган жуда катта имкониятлари ҳар қачонгидан ҳам яққолроқ кўринди.

Космонавтлар учиш программасини ғоятда аниқ-равшан бажардилар. «Салют» станцияси планетамизни кетма-кет айланиб чиқар, унинг экипажи эса Ерга янгидан-янги маълумотларни юбориб турарди. Шу маълумотлар уларнинг ўртоқлари бўлган бизларнинг олға бориб космосни тадқиқ этишимизни ривожлантиришга имкон беради.

Энг яқин учта дўстимизнинг ҳаёти бевақт ва тўсатдан узилди. Орамизда уларни энди ҳеч қачон кўрмаслигимизга ва улар ортиқ ҳеч қачон космосга кўтарила олмасликларига ишониш ва буни кўриш жуда қийин.

Улар характерлари жиҳатидан ҳам, ҳаракатчанлиги жиҳатидан ҳам бир-бирларига ҳеч ўхшамас эдилар. Лекин уларда умумий бўлган кўп хислатлар бор эди. Улар даставвал Ватанимизга бўлган беҳад меҳру-муҳаббат, жуда катта ғайрат ва матонат, доимо камол топиб боришга ҳормай-толмай интилиш, космосга букилмас садоқатдан иборат эди.

Уларнинг ҳар бири биз учун ўртоқ сифатида, битта умумий иш учун биргалашиб хизмат қилаётган ишчи сифатида қадрли ва яқин эди. Шунинг учун ҳам бугун ҳар биримиз умумий режаларимизни амалга ошириш учун икки баравар кўп масъулият—ўзимиз учун ва улар учун масъулият ҳис қилиб турибмиз.

Ичига космонавтлар тушган орбитал станция яратиш космонавтиканинг жуда муҳим вазифаларидан бири, космик техникамиз тараққиётининг қонуний бир босқичидир. Киши яшайдиган орбитал станциялар космик тадқиқотларни сифат жиҳатидан янги босқичга кўтаришга имкон беради. Ҳаммамиз учун қайғули бўлган шу кунларда биз Юрий Гагарин биринчи бўлиб бошлаган эстафетани муносиб давом эттириш тўғрисида ўйлаяпмиз.

Бизнинг кўпчилигимиз уруш йилларида ёш бола эдик. Ветеранларнинг хотираларидан бизга шу нарса маълумки, агар жангда байроқдор йиқилса. Қизил Байроқни ҳар доим бошқа бир киши келиб кўтариб олади. Оталаримизнинг шу анъаналари муқаддасдир. Тинч даврда космосга ҳужум қилиш бизга ишониб топширилди. Бизнинг йўлимиз мураккаб ва машаққатли бўлсада, танлаган йўлимизнинг тўғрилигидан ҳеч қачон шубҳаланмадик ва ҳар қандай энг мураккаб парвозга кўтарилишга ҳамиша тайёр турибмиз. Бўлиб ўтган воқеа космик техникани янада ривожлантириш ва такомиллаштиришни ҳамда инсоннинг космос сари интилишини, коинот сирларини билишга интилишини тўхтатиб қолаолмаслигига қатъий ишонч билдирамиз.

Партиямиз Марказий Комитети, Совет ҳукумати, халқимиз шунга ишонишлари мумкинки, бизларнинг ҳар биримиз — космосга чиқиб тушганлар ҳам, баланд орбитага биринчи марта кўтариладиганлар ҳам социалистик Ватанимизнинг сўнмас космик шон-шуҳратини янада мустаҳкамламоқ ва улуғламоқ учун қўлимиздан келган ҳамма ишни қиламиз.

Олдимизда чексиз самога янги-янги парвозлар турибди.

Биз учишга тайёрмиз!

В. А. ШАТАЛОВ, А. С. ЕЛИСЕЕВ, А. Г. НИКОЛАЕВ, Г.Т. БЕРЕГОВОЙ, В. В. НИКОЛАЕВА-ТЕРЕШКОВА, А. А. ЛЕОНОВ, Г. С. ТИТОВ, П. Р. ПОПОВИЧ, В. Ф. БИКОВСКИЙ, К. П. ФЕОКТИСТОВ, Б. Б. ЕГОРОВ, Б. В. ВОЛИНОВ, Е. В. ХРУНОВ, В. В. ГОРБАТКО, В. Н. КУБАСОВ, А. В. ФИЛИПЧЕНКО, В. И. СЕВАСТЬЯНОВ, Г. С. ШОНИН, Н. Н. РУКАВИШНИКОВ.

Ишчи номи — улуғ ном

Камолот

Хонага паст бўйли қорачадан келган, ориққина бир йигит кириб келди.

— Сиз йўқлаган Ҳасанбой шу киши бўладилар, — изоҳ берди партком секретари. — Гаплашиб ўтира туринглар, мен ҳозир... У шундай деб хонадан чиқиб кетди. Ҳасанбой иккимиз қолдик. Унинг ҳаётини, интилишларини билгим келиб, саволга тутдим.

— Ишчи бўлишни аввалдан орзу қилармидингиз? Ёки...

— Аслида ўқишни. Лекин ишлашга тўғри келди.

— Унинчи синфни тугатиб ўқишга киролмагач, шу заводга ишга келдим. Тез орада разрядга топширдим. Армия сафига чақирилиб, хизматни ўтагач, яна қадрдон корхона қучоғига қайтдим. Беш йил слесарлик қилиб, деталлар билан ишлашнинг сир-асрорини ўргандим.

Бор гап шу дегандек, Ҳасанбой менга юзланди. Чиндан ҳам юзаки қараганда бор гап шу. Лекин аслида инсон ҳаётининг бир куни ёки бир дақиқаси соатлаб айтилса тугамас мазмунга эга бўлиши мумкин-ку. Ҳасанбой коллектив ҳурматини осонликча қозонмагандир, завод ишлаб чиқараётган трактор қисмларига сайқал бериш, толмас машиналарнинг букилмас жисмини ясаб, улар учун забардаст куч-қудрат ато этишнинг ўзи бўлмас. Навқирон йигит ёшида унинг сочларига бекорга оқ ораламагандир. Унинг бир вақтлар бежирим бўлган мана шу кафтларига қадоқлар бесабаб тушмагандир. Ёки у камтарлик қилиб, машаққат билан топган бахтини, таҳсинга молик меҳнатини айтиб ғурурлангиси келмадимикин? Одатда, камтар кишилар ўзларини мақтамайдиларку...

Ана шундай хаёллар оғушида Ҳасанбой билан цехга кирдик. Иш жойи озода, саранжом-саришта. Ишчилар ўз станокларида тайёрланаётган трактор қисмларини сергаклик билан кузатиб туришибди. Ҳар ким ўз иши билан банд.

— Мана бу жойда тракторларнинг бошқарув валлари тайёрланади, — деди Ҳасанбой. — уларга сайқал беришда эҳтиёт бўлиш даркор. Бу ишда заррача нуқсонга йўл қўйилса, тамом. Ўша деталь яроқсиз бўлди, деган сўз. Чунки, у бошқарув қисмнинг нозик талабларига жавоб беролмай қолади.

Коллективимиз бир неча йиллик иш жараёнида талай тажриба тўплаган. Ишчиларимиз шу ерда туриб, қишлоқдаги меҳнаткаш дўстларини ўйлашади. Уларнинг оғирини енгил қилиш иштиёқи билан яшашади.

Ҳозир тўрт ғилдиракли тракторлар ишлаб чиқариш арафасида турибмиз. Шу иш амалга ошгач, қишлоқ хўжалик юмушлари яна ҳам унумлироқ бўлади. Чунки бунда тракторлар универсал ишлай олади: яъни ер ҳайдаш, культивация ўтказишдан тортиб, то пахта териш, буғдой ўриш каби барча ишларни бемалол бажаради.

Келажакда заводимиз йилига бир қанча минглаб тракторлар ишлаб чиқариш қудратига эга бўлади. Шунда колхозчилар ва совхоз ишчиларининг меҳнати яна ҳам енгиллашади.

Ҳамроҳим ҳар бир иш жараёнини ипидан игнасигача кўрсатди. Унга бу ишлар беш бармоқдек ёд бўлиб кетган.

Корхона партқомининг секретари айтган гапларга энди ишондим. Чунки, шу кичик жуссали бу йигитни коллектив орасида катта эътибор топганини мароқ билан гапириб берган эди.

Ҳасанбой билан ташқарига чиқдик. Корхона ҳовлисидаги гуллар чаман бўлиб очилиб ётибди.

Дарҳақиқат, Ҳасанбойларнинг ишхонасида сўнгги пайтларда талай ўзгаришлар юз берди. Корхона коллективи ўтган беш йилликда дала меҳнаткашларига 16720 та «Т-28-Х4» трактори, 172000 прицеп ва 3100 ярим прицеплар ҳамда 870 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар етказиб берди. Беш йиллик топшириқни завод 18 декабрда адо этди.

Корхонада дастлаб олий маълумотли кадрлар кам эди. Эндиликда бу ерда юзлаб юқори маълумотга эга бўлган инженер-техник ходимлар муваффақиятли иш олиб боришмоқда. Завод оёққа тураётганда унинг ишчилари бармоқ билан санарли эди. Энди эса бу даргоҳда минг-минглаб кишилар ўзи ва ўзгалар бахти йўлида, Ҳасанбой каби тер тўкишмоқда.

Ўрта Осиёда яккаю-ягона бўлган Тошкент трактор заводи меҳнаткашларининг тўққизинчи беш йилликдаги режалари улкан. Улар дала меҳнаткашлари учун янада сифатли, ишлашга қулай, арзон машиналар етказиб бериш ғамида кунни тунга улашади.

Тракторсозлар янги беш йилликнинг биринчи йилида 21 мингта трактор, 38 минг прицеп ва кўплаб эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқаришга бел боғлашган.

Ҳасанбой узоқ-узоқларга нигоҳ ташлаб, туриб қолди. Нималарни ўйлаётган экан у. Ё Тошкент авиация техникумининг кечки бўлимини бу йил тугатаётганлиги, бўлажак имтиҳонлар эсига тушиб кетдимикин? Ёки 33 ёшида, уни камолот чўққисига кўтариб, коллектив орасида танитган, жўшқин меҳнат қучоғи бўлмиш — қадрдон корхонаси истиқболини кўз олдига келтираётганмикин?

Эл оғзига тушган корхонани довонлар сари етакловчилардан бири ҳисобланган Ҳасанбой Нуриллаев билан хайрлашиб, автобус бекатига чиққанимда, қуёш юксакларга кўтарилиб, завод вужудини саҳий зиёсига йўғриётган эди...

О. ТЎХТАНАЗАРОВ.

Пропагандистлар мактаби

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Совет давлатининг ер юзида мустаҳкам тинчлик ўрнатиш, барча давлатлар билан ўзаро ҳамкорлик қилиш ва ҳозирги замоннинг энг долзарб халқаро проблемаларини ҳал этиш сиёсати барча прогрессив инсоният томонидан зўр хайрихоҳлик билан кутиб олинмоқда.

Ҳар бир совет кишиси жаҳонда содир бўлаётган воқеалардан зудлик билан хабардор бўлишга ошиқади. Чунки, совет кишилари тарихда биринчи бўлиб коммунизм қураётган халқдир. Коммунизм эса икки социал системага мансуб давлатлар ўртасидаги муносабатларни кузатиб боришни, кимлар тинчлик учун, кимлар уруш хавфини кучайтириш учун ҳаракат қилаётганликларини аниқ билишни ва тўғри хулосалар чиқариб олишни тақозо этади.

Тошкент шаҳри аҳолиси ва лектор-пропагандистларнинг халқаро ҳаётга бўлган қизиқишини ҳисобга олиб, шаҳар партия комитети ва Туркистон ҳарбий округининг офицерлар уйи ташаббуси билан бундан ўн йил муқаддам республикамизда биринчи бўлиб, Халқаро муносабатлар университетига асос солинди.

10 йил. Бундай қараганда, унча катта давр эмас, аммо университет фаолияти ва у эришган натижалар кишини ҳақли равишда қувонтиради. Университетнинг қайси бир тингловчиси билан суҳбатлашманг, у хоҳ собиқ тингловчи бўлсин, хоҳ шу даргоҳда таҳсил кўраётган бўлсин, университет илмий совети, деканат ва ўқитувчиларга юрак сўзларини айтиб, миннатдорчилик изҳор этишга шошилади. Нега десангиз, илгарилари завод ёки бошқа бирон корхонада ишлаб юрган ишчи-хизматчи бу дорилфунун туфайли сиёсий жиҳатдан анча етук, халқаро сиёсатдан хабардор, у ёки бу давлат социал тузуми, сиёсий партиялари ва сиёсатини анализ қила оладиган, халқ орасида халқаро ҳаётнинг кўпгина проблемалари бўйича лекция-суҳбат ўтказиш ҳуқуқига эга бўлган шарҳловчидир.

Университетда таълим олган ҳар бир тингловчи фақат лекция эшитиш билан чегараланмайди, у ёки бу темалар юзасидан семинар машғулотлари ўтказилади, тингловчилар ўзлари тинглаган мавзуларда лекция темалари ёзадилар, уни илмий совет муҳокама этади ва бирон корхона ёки мактабда тингловчининг лекцияси уюштирилади, тегишли муҳокамадан сўнг тингловчига жойларда лекция ўқиш ҳуқуқи берилади.

Университет минбарида тез-тез пайдо бўлиб, ўз билим ва тажрибаларини аямай меҳнат қилганлардан санъатшунослик фанлари кандидати, доцент Лола Хўжаева, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг лектори, доцент Е. Блок, тарих фанлари доктори Г. Ҳидоятов, Туркистон ҳарбий округининг масъул ходими Ф. Злобин, истеъфодаги полковник Г. Жданов ва бошқа ўнлаб ўртоқларни тилга олиш мумкин.

Шунингдек, университет минбаридан Ўзбекистон КП Марказий Комитети, министрликларнинг масъул ходимлари, чет эллик дипломатлар, туристлар, у ёки бу мамлакатга саёҳат қилган совет гражданлари ҳам лекциялар ўқидилар.

Мана, бугун университетнинг 10 йиллиги нишонланмоқда, ўнлаб лекторларга юқори ташкилотларнинг табрик хатлари, мақтов қоғозлари, қимматбаҳо совғалари топширилди.

С. ТОИРОВ,
шу университетнинг собиқ тингловчиси, «Билим» жамияти аъзоси.

Саксон ота шаҳар кезади

Бака-банг, дор ўйнанг

— Ие, бу карнай-сурнай товуши қаердан келяпти? Юринглар, бир кўрайлик! Одамлар чор томондан Пушкин номидаги боққа кела бошлашди. Ғат-ғут товушлари борган сари яқинроқдан эшитила бошланди.

— Пушкин боғида қизиқ томоша бўладиганга ўхшайди! — кўнгилларидан ўтказишарди улар.

Боққа кираверишдаги яланглнкка жойлашиб олган карнайчи-сурнайчи-ю, доирачи зўр бериб чаларди. Атрофни болалар ўраб олишган.

— Ғотиллатишини қара!

— Вуй, карнайни бурнига қўндиришини!

Карнайчининг ҳунарига балли! Дам олиш кунлари одамларни бир амаллаб истироҳат боғига чорлайди. Болаларни кулдиради!

Бу ерга бирин-кетин кириб келганлар карнайчи ҳунар кўрсатаётган жойга яқинроқда таққа тўхтайди. Ўзи нима гап? Шу пайт қулоқларни қоматга келтирувчи ғат-ғут товушлари тинади.

— Нима бўларкин акзлар? — сўрашади одамлар.

— Катта дор! Дор тагида ажойиб масхарабозлар!

— Майли, дор бўлса бўлар! Яна томоша қила қоламиз.

Бу ерга йиғилганларнинг аксарияти лоқайдлик билан бўлса-да, шундай тўхташига тўғри келади. Хўш, дор ўйинлари бошлангунга қадар нима қилишади? Бу ёғи ажойиб томоша! Томошада томоша деб шуни айтсалар керак!

Боққа кираверишда ўнг томонда чойхона, чап томонда майхона!

Чойхонани таърифлаб берайми, майхонанийми? Чойхона деганимиз соясалқин ерга жойлашган! Шундоққина анҳорнинг ёқасида. Кўк ва фамил чойлар тинмай дамлаб турилади. Кичкинагина махсус хонада қатор ўчоқлар... паловхонтўра шу ерда дамланади! Хуллас, ошхўрлик-у, чойхўрлик авжида! Боғда катта-катта концертлар, дор ўйинлари каби томошалар ташкил қилувчи боғнинг директори Б. Раҳматуллаев ҳам шу ерда дам олиб ўтирибдилар. Кечирасиз, у киши чой ичаётганлари йўқ, шахмат суришяптилар!

Энди чап томонга борайлик. Қалин ўрмон. Ўрмон ўртасидаги якка оёқ йўлдан юқорига кўтариласиз. Шу пайт кутилмаганда, димоғингизга қўланса ҳид урилади. Юқорироққа қарайсиз! Ғала-ғовур! Пала-партиш териб қўйилган столларда ёш-яланглар пивохўрлик қилишяпти! Пивофуруш йигит роса чарчаган! Харидор кўп! Бокал топилмайди.

— Куришкангиз бўшми, ака!

— Куришкангиз бўшаса, ҳеч кимга берманг, ака.

Ана шунақа илтимослар!

Бўш идиш топган пивохўрлар хурсанд бўлиб навбат кутяптилар. Отанг-га раҳмат! Пиво ишқибозларини қара-я! Навбат кутаётганининг ўзи юздан кам эмас.

Қуртфуруш-у, шўр мағиз сотувчиларнинг ҳам омадлари келган!

— Ҳой, бола мағиздан бер!

— Ҳой, қуртинг борми?

Қаранг, ошхонанинг кассири ҳам мағиз сотяпти! Баракалла! Баракалла, кассир опа! Бир вақтда икки ишни дўндиряпсиз!

Шу пайт бирдан шамол туриб, столлар устини тутун қоплади. Нима бало ўзи? Э... дарвоке, ҳов анови ерда митти кабоб пишяпти! Ярми ун-у, ярми гўшт! Ўттиз граммдан ортиқ чиқса, ўлсин агар! Лекин... кабобчигаям талаб катта. Навбат кутиб турганларнинг сон-у-саноғи йўқ! Фурсатдан фойдаланиб қол-е, кабобпаз бола! Қандингни ур! Иложи бўлса, кабоб деб одамларга қуруқ сихниям бериб юборавер!

Хуллас, 14-ошхонанинг иккинчи филиали деб аталган бу майхонада ишлар авжида!

И-е, уч болани етаклаб олган анови хотин бу ерда нима қилиб юрибди?

Адашиб қолдими, дейман? Йўқ, адашмабди! Бирор қулайроқ жой топиб болаларини овқатлантирмоқчи. Жой қайда! Ҳаммасини пивохўрлар банд қилиб олишган.

Яхшиси, бу хотин болаларини етаклаб, қироатхонага чиқсин. Шундоққина ошхонанинг рўпарасида, ўзиям ажойиб шийпонга жойлашгач. Баҳаво! Айтганимиздай бўлди. Лекин минг афсуслар бўлсинки, қироатхона аллақачон йўқ бўлиб кетган экан. Шийпон ичида бир эски каравот-у, пиёз пўчоқдан бўлак ҳеч нарса йўқ.

Бир вақтлар кўрган кишининг ҳавасини келтирган бу шийпон дув тўкилиб кетай деб турибди.

Болалик хотин гўдакларини етаклаб, боғни айлантира бошлади. Тавба, болалар томоша қилгудай ҳеч нарса йўға!

Тавба, наҳотки бу гапда жон бўлса? Бир пайтлар Жангоб деб ном чиқарган бу маданият ва истироҳат боғининг таърифи тилларда достон бўлганда. Одамлар унинг дарвозасидан пул тўлаб бўлса-да, қувона-қувона киришарди!

Негаки, Жангоб ўшанда чинакам маданият ва истироҳат боғи эди. Энди-чи! Биз ҳикоя қиляпган манзаранинг худди ўзгинаси!

Яна карнай-сурнай авжида! Ғат! Ғат! Одамларни катта дор томошаларига чорлаяпти! Боғда...

Йўқ, боғда эмас, боғ ичидаги ёзлик театрда катта дор! Қаранг-а, бир вақтлар очиқ майдонга ўрнатиладиган дор ҳам кичкинагина жойга тиқиштириб қўйилибди! Пул ўлсин-а, пул ўлсин, Боғ маъмуриятининг дарди-ҳасали ана шу пулда!

Дор бошланди! Катта дор! Унбилбака-банг, дор ўйнанг! Уста дорбоз, йиқилманг!

САКСОН ОТА.

«Ташэлектромаш» заводи машинасозлари беш йиллик топшириқларини шараф билан адо этмоқдалар.

СУРАТДА: корхона техника контроли бўлимининг контролёри О. Шилина қурилишлар учун тайёрланган кўчма пайвандлаш трансформаторларини кўздан кечирмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

АРАБЛАРНИНГ БИРЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ МАҚСАДИДА

ҚОҲИРА. Сурия вице-президенти Маҳмуд Ал-Айюбий бу ерда ўтказилган матбуот конференциясида гапириб, қуйидагиларни таъкидлади: Араб республикалари федерациясининг вужудга келтирилиши революцион араб режимларининг ўз мамлакатларини ана шу федерация доирасида иқтисодий, ижтимоий ва мудофаа жиҳатидан мустаҳкамлашни давом эттиришларига ёрдам беради. Федерация, деди у, Исроил агрессиясч оқибатларини ҳам тугатишга ёрдам беради.

Ливия революцион кенгашининг аъзоси ва бош министр ўринбосари Абдил Салом Желлуд матбуот конференциясида қуйидагиларни айтди: Арабларнинг бирлигига эришиш ва социализм қуриш сиёсатини эълон қилган ҳар бир Араб Республикаси федерацияга бемалол кира олади. Желлуд айтдики, президент Жамол Абдил Носирнинг зўр бериб қилган ҳаракати туфайли Бирлашган Араб Республикаси араблар бирлиги йўлидаги ҳаракатнинг етакчиси бўлиб қолди.

Судан революцион кенгашининг аъзоси, ёшлар ва спорт ишлари бўйича министр Абул Ал-Қосим Ҳошим қуйидагиларни уқтириб ўтди. Судан пайт келиши билан Араб Республикалари федерациясига қўшилади. Судан ҳукумати ва халқи, деди у, араб халқларининг бирлигига ишонадилар ва бу бирлик тараққиёт, равнақ топиш ва социализмга олиб борадиган бирдан-бир йўл, деб ҳисоблайдилар.

Бирлашган Араб Республикасининг вице-президенти Ҳусайн Аш-Шафий матбуот конференциясининг охирида сўзга чиқиб, бундай деди: Араб миллати янги ҳаётни барпо этиб ва арабларнинг чинакам бирлигини таъминлаш учун сиёсий ва иқтисодий кучларни бирлаштириш юзасидан танлаб олинган йўлнинг тўғрилигига ишонади.

Қоҳирадаги матбуот конференциясини бу ерда Араб Республикалари федерацияси конституцияси лойиҳасини ишлаб чиқиш масалалари билан шуғулланган Бирлашган Араб Республикаси, Ливия, Сурия ва Судан делегацияларининг бошлиқлари уюштирди.

(ТАСС).

ТАРИХИЙ АҲАМИЯТГА ЭГА

УЛАН-БАТОР. Монголия Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг сиёсий-иқтисодий журнали «Экономика масалалари»нинг яқиндагина босилиб чиққан учинчи сонида иқтисод фанлари кандидати П. Нэргуйнинг мақоласи чоп этилди.

Автор қуйидагиларни ёзади: Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съезди жаҳоншумул тарихий аҳамиятга эгадир.

Съезд ҳисобот даврида КПСС бажарган жуда катта сиёсий фаолият ва халқ хўжалиги ишларини якунлаштирди ҳамда коммунистик жамиятни вужудга келтиришнинг улуғвор программасини ишлаб чиқди. Съезд Ленин партиясининг кучқудратини, жаҳон коммунистик ҳаракатида ўсиб бораётган ролини бутун дунёга яна бир марта яққол намойиш қилди.

КПССнинг XXIV съезди халқаро аҳволни илмий жиҳатдан чуқур таҳлил этди. Бу эса жаҳон социалистик системасининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг жипслиги ва бирлигини мустаҳкамлашда, халқларининг миллий-озодлик ҳаракатини кучайтиришда, тинчлик, демократия, социализм учун, антиимпериалистик кучларни бирлаштириш учун курашда ғоят муҳим аҳамиятга эгадир. Автор совет коммунистлари олий анжуманининг тарихий аҳамияти ана шундай, деб таъкидлайди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съезди, дейилади мақолада, социалистик системани янада мустаҳкамлаш, халқаро ҳамкорлик ва социалистик меҳнат тақсимотини кучайтириш, социалистик мамлакатларнинг иқтисодий интеграциясини ривожлантириш муҳим эканлигини алоҳида таъкидлади. (ТАСС).

ЧЕХОСЛОВАКИЯ. Плзень шаҳридаги корхоналардан бирида пойгачи «Шкода—МТХ» автомашинаси ишлаб чиқарилмоқда. Янги автомобиллар олдинги моделларга нисбатан анча устунликка эга. Кичик литражли «Шкода—100» ва «Шкода—110» агрегатларининг базасида тайёрланган машина тез юриш кузовига эга бўлиб, ҳайдовчининг бўйига қараб педал ва ғилдирак рул бошқармаси билан таъминланган.

СУРАТДА: «Шкода—МТХ» корхона ҳовлисида.

ЧТК—ТАСС фотоси.

ДЎСТЛАРГА ЁРДАМ

БЕРЛИН. Германия Демократик Республикаси ҳукумати билан Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати ўртасида тузилган битимга мувофиқ, бу йил Вьетнам халқига 30 миллион маркаликдан ортиқ мол етказиб берилади. Мактаблар замонавий кўргазмали қўлланмалар билан жиҳозлантирилади. Вьетнам Демократик Республикасининг қишлоқ хўжалиги жуда соз техника олади. Вьетнам Демократик Республикасининг пойтахти Ханойдаги энг катта касалхонани реконструкция қилишга катта эътибор берилади. Германия Демократик Республикасидан энг янги медицина ускуналарининг дастлабки беш комплекти юборилган эди. Бу комплектлар ГДР мутахассислари ёрдамида тез орада монтаж қилина бошлайди.

Германия Демократик Республикасининг аҳолиси бу йил Америка агрессиясига қарши курашаётган Вьетнам халқига ёрдам фонди учун 20 миллион марка тўплади. (ТАСС).

Жаҳон прогрессив жамоатчилиги негрларнинг ҳуқуқи учун курашган коммунист қизни озод қилишни талаб этмоқда.

СУРАТДА: Мюнхендаги (ГФР) «Анжела Дэвисни озод қилиш Комитети»нинг аъзолари шаҳар гражданларини коммунистни ҳимоя қилишга чақирмоқда.

АПН—ТАСС фотоси.

Марказий разведка бошқармаси бошлиғининг визити

ВАШИНГТОН. Тель-Авивдан олинган хабарларга кўра, АҚШ Марказий разведка бошқармасининг директори Ричард Хелмс ўн иккита «маслаҳатчиси» билан бирга Исроилда бўлди. Исроил маъмурлари шу визит тўғрисидаги хабарларга жорий этган қаттиқ цензурага қарамай, Хелмснинг Исроилда бўлиши тўғрисидаги хабар Америка матбуотига силқиб ўтди.

ЮПИ агентлигининг хабар беришича, МРБ директори бош министр Г. Меир билан, мудофаа министри Даян билан ҳамда ташқи ишлар министри Эбан билан махфий музокаралар олиб борган. Бу музокаралар чоғида Бирлашган Араб Республикасидаги ҳамда араб шарқининг бошқа мамлакатларидаги аҳвол кўриб чиқилган.

Матбуотнинг берган шарҳларига кўра, Исроил разведка хизматлари қўпорувчилик фаолиятини АҚШнинг Яқин Шарқдаги режалари билан координациялаш Хелмснинг Исроилга қилган визитининг асосий вазифаларидан биридир.

Хелмс, деб ёзади «Нью-Йорк таймс» газетаси, Исроилнинг келажакдаги «ҳарбий эҳтиёжларини» Вашингтон қандай баҳолаганлиги тўғрисида ҳам Исроил ҳукуматини хабардор қилган. Маълумки, Қўшма Штатлар шу йилнинг охиригача Исроилга Американинг «Фантом» самолётларини ва бошқа хил ҳужум қуролларини харид қилмоқ учун қарз ва «ёрдам» тариқасида 500 миллион доллар беришни ваъда қилган.

(ТАСС).

„ҚАМАЛ ҚИЛИНГАН „КЛОУТ“

...Кёльндаги «Клоут» деб аталган резина буюмлари фабрикаси қамал қилинган қалъага ўхшайди. Ишчилар иш ташлади, корхона эгалари эса штрейкбрехерлар ёрдамида иш ташлашни барбод этишга қарор қилдилар. Касаба союзи бунга жавобан корхона атрофига ўз пикетларини қўйди.

Мен фабрика территориясига кирганимда бу ер тўзғитилган ари уясини эслатарди. Унда қизғин қаршилик кўрсатаётган ишчилар гуруҳлари, у ёқдан-бу ёққа бориб-келиб турган фотомухбирлар, полициячилар бор эди. Пикетчилардан кўпининг костюмлари йиртилган, юзлари шилинган эди. Бу ерда, ҳозиргина иш ташловчилар билан полициячилар ўртасида тўқнашув бўлиб ўтганди.

— Ҳамма гап шундаки, — деди ғазаб билан ишчилар, — полиция корхона эгаларининг ғийбати билан атайин фитна уюштирди.

Ҳамма нарса ёлғончиликдан бошланди. Эрталаб фабрика дарвозаси олдида усти ёпиқ юк машинаси пайдо бўлди. Ишчиларнинг соқчилик пости томонидан берилган «Нима олиб келяпсан?» деган саволига машина ҳайдовчи: «Шошилинч юк. Қозонхона учун кўмир», деб жавоб берди. Пикетчи ҳар ҳолда текшириб кўрмоқчи бўлди ва машина ичкарисига қаради. Унда бир неча штрейкбрехер ғужанак бўлиб ўтирарди. Ғазабланган ишчилар уларни у ердан тортиб туширишди ва фабрика дарвозасидан ҳайдаб чиқаришди. Шу пайт енгил машина пайдо бўлиб, фабрика территориясига бостириб кириш учун уринди. Ишчилар унинг йўлини тўсишганда машинадан жиноят қидирув агентлари чиқишди. Уларга ёрдам бериш учун шу заҳоти полициячилар машинаси келиб етди. «Тартиб сақловчилар» штрейкбрехерларга йўл очиш учун уринаётганда рўй берган тўқнашувда бир неча ишчини дўппослашди ва қамоққа олишди.

Корхона эгаларининг баъзи ишчиларга пора бериб уларни ўз томонларига ағдариб олиш учун урингани маълум бўлиб қолгандан кейин вазият янада кескинлашди. Пикет ташкил этишда қатнашган грециялик икки «гастарбайтер» (бу ерда чет эллик ишчиларни шундай деб атайдилар) маъмурият вакиллари фабрика территориясига киритиб юборилган ҳар юз штрейкбрехер учун минг маркадан пул беришни ваъда қилганликларини айтдилар. Бу қабиҳ ният узоқ мақсадни — немис ва чет эллик ишчиларни ўзаро гиж-гижлатишни кўзда тутган эди. Бироқ «Ажратиб ташла ва ҳукмронлик қил!» деган эксплуататорларнинг эски принципи иш кўрсатмай қолди.

Ишчилар бирдамлиги ғалаба қилди. — Грек ишчилари иғвога учмадилар. Иш ташловчилар ҳозир «Клоут» фабрикаси атрофида ишчиларнинг икки юздан кўпроқ соқчилик постини қўйдилар.

Кёльндаги Феликс Беттхер фабрикасида ва Шимолий Рейн — Вестфалия ҳамда Гессен вилоятларидаги химия корхоналарида ҳам худди шу каби вазият юзага келди. Бу районларда ҳаммаси бўлиб йигирма мингдан кўпроқ химиячи ишчи иш ташлади. Уларнинг касаба союзи: агар корхона эгалари ён босишмаса яна йигирма икки корхона, шу жумладан Эссендаги йирик «Байер» ва «Гольдшмидт АГ» концернларининг химия заводлари; шунингдек «Дегусса» концернига қарашли фабрикаларнинг меҳнаткашлари ҳам иш ташлайдилар, деб маълум қилди.

Корхона эгалари ўсиб бораётган иш ташлаш тўлқинининг олдини олиш учун ёлғончилик ва куч ишлатиш билан ҳаракат қилмоқдалар. Полициячиларнинг резинка таёқлари, ишдан бўшатишлар, суд таъқиблари иш ташловчиларга ҳамла қилмоқда.

— Ҳозир химия саноатида бўлаётган ҳодисалар, — деди менга «Клоут» фабрикаси ишлаб чиқариш советининг аъзоси «социал аҳиллик» ҳақидаги масалани чиппакка чиқаради. Бизда меҳнаткаш қўлимиз ва пролетар бирдамлигидан бошқа ҳеч нима йўқ. Бироқ бизнинг оғир курашларда қўлга киритган ғалабаларимизни сақлаб қолишни талаб этишга ҳаққимиз бор. Биз шунга эришамиз!

Ғарбий Германия меҳнаткашларининг социал ҳуқуқлар учун курашга бўлган журъати ўсяпти, уларнинг бирдамлиги ва жипслиги мустаҳкамланяпти. Химиячи ишчилар бугун буни завод эгаларига намойиш қилиб кўрсатмоқдалар.

В. ЛОМЕЙКО,
АПН мухбири
БОНН.

МАҚСАД — ЎҚИШ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ

ВАРШАВА. Бу ерда поляк студентлари союзи бош кенгашининг пленуми очилди. Пленум қатнашчилари студентлар таълими самарадорлигини ошириш масалаларини муҳокама қиладилар.

(ТАСС).

Шанба оқшоми

ЧАНҚОВ БОСДИ ИЧИМЛИК

Нон квас хуштаъм ва ёқимли ичимликлардан бири. У чанқоқни яхши қондиради ва кишини бардам қилади. Квас таркибида ҳар хил углеводлар, оқсиллар, сут ва бошқа кислоталар, витаминлар, минерал тузлар бор.

Квасни ачитиш вақтида ҳосил бўлган углекислоталар унинг хуштаъмлигини янада оширади. Квасни асосан соғлом кишиларга ичиш тавсия этилади. Ичак, ошқозон касали бўлган, калит, интерит ва сурункали гастрит касалликлари билан оғриган кишиларга квас ичиш мумкин эмас.

Шунингдек, жигар касалига учраганларга ҳам квас ичиш тўғри келмайди.

Агар квас узоқ вақт сақланса, унинг ранги бузилади, қуюқлашади ва мазаси аччиқ бўлиб қолади. Бундай квасни истеъмол қилиш қатъиян манъ этилади.

МЕЪЁРИДА БЎЛСА, ФОЙДАЛИ

Баъзи кишилар иссиқ душда совунлаб чўмилишни зарарли деб ўйлашади. Бу нотўғри фикр.

Иссиқ сувли душ гигиеник аҳамиятга эга бўлиб, одам организми учун жуда фойдалидир.

Иссиқ сувда совун билан ювинганда, тери ярқирайди ва мулойимлашади, ёғ ва тер безларининг фаолияти яхшиланади.

Душда ювингандан кейин, киши ўзини енгил ва бардам сезади. Илиқ ванна эса аксинча кишини ланж қилади. Шунинг учун, ваннани ётиш олдидан қабул қилиш керак. Бунда сувнинг температураси 36 градусдан ошмаслиги лозим.

Ваннада ёки душ остида 10-12 минутдан ортиқ бўлмаслик тавсия этилади.

Кутиш.

Ҳ. Қобилов фотоэтюди.

Ҳиндча тўй

Ҳиндларда тўйга тайёргарлик, никоҳ тантаналари жуда узоқ давом этади. Мамлакат тўла озод бўлишига қадар, бу ерда энг ибтидоий тўй қоидалари ҳукмронлик қиларди. Масалан, Гандининг ўзи уч марта никоҳ тўйи қилган. Биринчи сафар икки яшарлигида, кейин эса уч яшарлигида унга никоҳ ўқишган. Лекин тез орада ҳар иккала келин ўлиб кетиб, 6 ёшида учинчи никоҳ тантанасини ўтаган ва 13 га тўлиши биланоқ уйланган.

Қиз бола жуда кичкинтой ёшиданоқ турмушга чиқиш, эриникига боргандан кейин қандай удумларга амал қилиш ҳақида кўп нарсаларни ўргана бошлайди. У турмушга чиқиш олдидан турли худоларга сиғинади. Шаҳзодадек ажойиб, садоқатли эрга, яхши қайнота ва қайнонага йўлиқтиргин, деб худодан сўрайди. Шунингдек, у ўзининг яхши, бахтиёр она бўлишини ҳам оллодан илтижо қилади. Бу удумларнинг барчаси кўпинча апрель ойида — никоҳ тўйи учун энг қулай ойда амалга оширилади.

Кейин эса, совчилар ота-онанинг оқ фотиҳасини олишганидан кейин, ишга киришиб кетишади. Куёвга муносиб келин, келинга эса муносиб куёв қидиришади. Болалар вояга етмасиданоқ фотиҳа тўйи ўтказилади. Бу тўй никоҳ тўйидан кам бўлмайди. Шундан кейин, анчагача ҳамма тинчиб қолади. Болалар ўзича кўча-кўйда ўйнаб юраверади.

Никоҳ тўйи келин-куёвнинг ота-онаси қанчалик бой ёки камбағаллигига қараб, жуда катта бўлиши ва бир неча кун давом этиши мумкин. Анча илгари унаштирилган бўлса ҳам, тўй кунигача бир-бирини танимаган келин-куёв тантанада ёнма-ён ўтиришади. Куёв от, агар бадавлатроқ бўлса, ҳатто фил миниб, келинникига совға-саломлар олиб боради. Тўйга таклиф қилинганлар учун махсус жой тайёрланади. Негаки, келин-куёвни, унинг ота-онасини сал-пал таниган одамлар ҳам таклифни кутиб ўтирмай, тўйга ёпирилиб келишаверади.

Ҳозирги пайтда Ҳиндистонда келин-куёвнинг истагига эътибор бермай, фақат ота-она розилиги билан ўтказиладиган тўйлар сони камайиб боряпти. Турли қалинлар ҳам йўқотилмоқда. Тўй тантаналари эса фақат бир-икки кун давом этади.

Хуллас, қадимий анъаналар янгича мазмун касб этмоқда.

БИЛИБ ҚЎЙГАН ЯХШИ

Агар кўзга бирор хас-чўп тушса, кўзни қизартиради ва ёш оқизади. Бундай пайтда, кўзни қайнаган чой билан ювиш керак. Агар бу фойда бермаса, ҳўлланган оқ дока билан ниҳоятда эҳтиёт бўлиб олиб ташлашга ҳаракат қилинг. Бунинг учун, катта ва бош бармоқлар билан кўзни очиб турилади ва оқ дока таркибидаги сув кўзга туширилади. Лекин юваётганда, кўзни ишқалаш ярамайди, чунки хасни ичкарига киритиб юбориш мумкин.

Агар бу ҳам фойда бермаса, дарҳол кўз врачига мурожаат этиш лозим.

К. ФОЗИЛОВА.

Зилол сувлар маскани

Инсон хаёлидан кўра чексиз нарса бўлмаса керак. Балки одамлар қачондир, қайсидир авлоди кўрган нарсаларни ўз тафаккури билан бойитиб, жаннат деган маконни тасаввурида жонлантирган бўлса ажабмас. Аммо ўз олдимизда, шундоққина шаҳримиз яқинида, чинакам жаннатсимон жойлар бор. Шулардан бири Бурчмулла.

Салор автостанциясидан автобусга ўтириб, 2—3 соат йўл боссангиз, тоғ орасида жойлашган қишлоққа етиб келасиз. Агар бу ерга тонг чоғида келсангиз, ажойиб манзарани кўрасиз. Қорли чўққилардан салқин шабада эсиб, этингизни жунжитади. Кунчиқар томон ҳам, кун ботар томон ҳам баланд-баланд тоғлар билан ўралган. Сарғиш қояли чўққилар қуёш нурида ялтирайди. Қишлоқ гузари саҳар-мардонлаб гавжум бўлиб кетади. Симёғоч устидаги радиокарнайдан қўшиқ таралади. Чойхонада чойхўрлар гурунг қилишади. Кичик дўконда ўтирган қимизчи каттакон пиёлада қимиз узатади. Кабобчи қичқириб молини мақтайди. Еганлар дармонда, емаганлар армонда!...

Гузардаги клуб, озиқ-овқат магазини ёнидан ўтиб ичкарилаб борсангиз, икки чети лойсувоқ томли пастак, шинам уйлар орасидаги кўчага дуч келасиз. Бу кўчанинг бир томони сизни дам олиш уйига етаклайди.

Дам олиш уйи шундоққина тоғ тагида, чуқурликда жойлашган. Ям-яшил дарахтлар орасидаги корпуслар ойнадек ярақлайди. Айланма зиналардан тушиб, яшил дарахтзорлар, оловдек товланган гулзорлар орасига кириб қоласиз. Шовуллаб турган Кўксув дарёси алланечук аллалагандай бўлади сизни.

Мабодо жаннат бор бўлганида ҳам, унинг суви Кўксувникига етмаган бўлармиди. Ойнадек тиниқ, кўм-кўк сув қоя тошлар орасидан шиддат билан кўпириб, айқириб оқиб ётади. Сув соҳилидаги ясси тош устида аншлаб ётиш, қимиз ичишнинг гашти ўзгача бўлади. Кун бўйи офтоб оташи, сув салқинида ҳордиқ чиқариш нурли зарралар ёлқинини томоша қилиш, оқшомлари ёқутдек ярақлаган йирик, тиниқ юлдузларни санаш — буларнинг барчаси оромбахш куй каби оқиб киради қалбингизга.

Қўл чўзса етгудек масофада жойлашган жаннатмакон Бурчмуллага борсангиз буларни ўз кўзингиз билан кўрасиз, ўз қалбингиз билан ҳис қиласиз.

САЙЁҲ.

Ажаб дунё экан...

Афсонавий шаҳар

Будапештдаги чиройли жойлардан бирида Венгрия пионерлар ҳаракатининг 25 йиллигига атаб Минипoлис номли афсонавий шаҳарча барпо этишни кўзда тутмоқдалар. Унда ўтган ва ҳозирги даврга мансуб машҳур архитектура ёдгорликларининг кичик нусхалари: ибтидоий ғорлар, кулбалар, Миср пирамидалари, қадимий дунёнинг етти мўъжизаси, Афина, Акрополь, Рим Колизейи, Персепаль саройи, Макентия собори, Титуснинг зафар дарвозаси, қадимий Миср ибодатхонаси ҳамда буюк саркардалар ва мармар ибодатхоналар ўрнатилган Олимпия зайтунзори жойлаштирилади.

Минипoлисда авлиё Маркнинг венециан майдони, Пизан минораси, Венанинг Бельведер саройи, Бастилия, Ленинград Қишки саройи, рейхстаг, Эйфель минораси ҳам ўз аксини топади.

XX аср эса ўзида БМТ биноси, Хиросиманинг Тинчлик майдони, Москванинг Съездлар саройи, Брюссель атомиуми, Бразилия пойтахтининг маркази ва ҳоказоларни акс эттиради.

Шаҳар ўртасидаги сунъий кўлда Христофор Колумбнинг «Санта-Мария» кемаси, «Аврора», «Титаник» крейсерлари ва бошқа машҳур кемалар якорь ташлаб туради. Кўлга келиб қуйиладиган кичик дарёчалар устига машҳур кўприклар ўрнатилади. Минипoлиснинг темир йўли линияларидан темир йўл тарихида мавжуд бўлган поездлар ҳаракат қилади.

Боланинг тили ширин

ОХИРГИ ДОНА

Беш яшар Дилдор эшикдан кирди-да, бувисидан сўради:

— Буви, олма беринг.

— Қизим, охирги донасигача еб бўлибсан-ку.

— Бўлмасам ўшани бера қолинг?!

ТОПИБ ОЛДИК

— Алишер, нега қаламтарошни сўроқсиз олдинг?

Отасидан уялган Алишер бошини қуйи солиб турарди.

— Биз уни топиб олдик,— деди олти ёшли Анваржон акасининг ўрнига.

— Қаердан?

— Чўнтагингиздан!

И. АЛИЕВ.

Маслаҳатларимиз

✦ Қайнатаётган сутингиз куйиб қолгудек бўлса, уни қошиқ билан кавламанг, Яхшиси, у қайнаб чиққанда бошқа идишга солинг.

✦ Куйган сутга маромида туз солиб, уни идиши билан совуқ сувга маълум вақтгача қўйсангиз, шунда у ўз таъмини йўқотмайди.

✦ Юмшоқ ёпишқоқ хамирни ёйишда қийналсангиз, хамир устига селофан қоғози ёпсангиз, осонгина ёйилади.

✦ Магазиндан харид қилган дрожа қуриб қолмай, узоқ сақлансин десангиз, уни ёки майда туз ичига солиб қўйинг.

✦ Мол гўшти қаттиқ ёки чандирнамо бўлса, унга бир кун олдин қуруқ горчица суриб қўйинг. Пиширишдан олдин эса тозалаб ювинг. Шунда гўшт юмшоқ ва мазали бўлиб, тез пишади.

Келинг, бир кулишайлик

СЕВГИ ДАВРИ

Хотини билан жанжаллашиб чиққан йигитга дўсти тасалли берди:

— Севгида шунақа давр бўлиб туради, бир хурсанд, бир хафа бўласан-да.

Йигит уф тортиб деди:

— Энди тушундим, хотиним билан севгининг иккинчи даврида яшаётган эканмиз-да.

ЭР-ХОТИННИНГ УРИШИ...

Эр-хотин жанжаллашиб, гаплашмай юришарди. Ўртага қўшнилар тушиб, уларни яраштирмоқчи бўлишди. Кексалардан бири гап бошлади.

— Эр-хотиннинг уриши — дока рўмолнинг қуриши...

Эр бошини чайқаб:

— Бунақада, бизнинг дока рўмол ювилиб, қурийвериб, чириб кетган бўлса керак, — деди.

ТАБЕЛЧИ

Китобини уйида қолдирган ўқувчидан ўқитувчи сўради:

— Биласанми, колхозчи далага чиқса-ю, кетмонини уйда қолдирса, унда нима бўлади?

— Унда табелчи бўлади, — деб жавоб берди ўқувчи.

Р. ЮНУСОВ.

ЯРИМТА САБАБ

Врач: — Нима бўлди ўзи, оёғингиз синибди, пешонангиз ёрилиб, кўзларингиз кўкариб кетибди?

Бемор: — Яримта ичувдим, машинани столбага уриб олдим.

Врач: — Яхшиямки яримта ичибсиз, агар яна яримта ичсангиз касалхонага эмас, лахатга тушар экансиз!

ЧАҚҚОН

— Секинроқ юрсанг-чи, биродар!

— Нима, мен сенга трамваймам-ми?

АЖРАЛИШ

Эр: — Қачон ажралишамиз?

Хотин: — Эскижувага етганда, сиз Ҳадрага кетасиз, мен Чорсуга.

Қ. ОБИДОВ.

ҲАЙВОНОТ БОҒИДА

Бир хотин боласи билан ҳайвонот боғига келибди-да туйнукдан билетга пул узатибди. Шунда бола ичкарига қараб, сўрабди.

— Ойи, бу маймунми?

— Йўқ, бу кассир,—деб жавоб берибди ойиси.

КИМНИНГ ХАРАКТЕРИ КУЧЛИ?

— Эрим чекишни ташлади, —деб мақтанибди бир хотин қўшнисига.

— Ундай бўлса, эрингнинг характери кучли экан...

— Йўқ, ўртоқжон, менинг характерим кучли!—дебди хотин,—унинг бошида ёнғоқ чақиб, чекишни ташлатдим.

Ф. Комилова таржимаси.

РАССОМ ТАБАССУМИ

Қариганда қармоққа тушди.

«Совитиш» ўрнига «иситиш».

— Сочинг ўсиб кетибди-ку.

— Парво қилма, ҳушёрхонага тушсам текинга олиб қўйишади.

Тош ўрнида Бектош.

Тоғ ҳавоси жуда маза, ҳар дам олиш куни келайлик, дадаси.

А. Ҳолиқов расмлари.

Замоний ҳангомалари

СИМИ БЎЛГАНИ ЯХШИ

Йўлда троллейбуснинг дугаси симидан чиқиб кетди. Йўловчилардан бири деди:

— Қачон қарасанг, шошилиб турганингда аксига олади, троллейбусни ҳам автобусга ўхшатиб, симсиз юргизса нима қиларкин?

— Бор бўлинг-э, — деди Замоний, —агар симсиз юрса, автобусга ўхшаб «налевога» кетиб қолади, унга нима қилардингиз?

ШУ ҲАМ ЕТАР

Замоний хотини билан жанжаллашиб қолди. Хотини унга деди:

— Уйланмасингиздан олдин ўлдим-куйдим деб бошингизга кўтарар эдингиз, энди бўлса, қарагингиз ҳам келмайди.

— Ўша пайтлар мени куйдириб-ўлдирганингиз ҳам етар, яна ўлайми?— деди Замоний кулиб.

Ў. ҚОДИРОВ.

ҲАЙВОНОТ ОЛАМИДА

Фоторепортаж

Девар ва ҳар нарсага қодир она табиат ҳайвонот оламини жуда қизиқ, ҳайратланарли ва ажойиб яратган. Мана бу шимол буғусининг шохига қаранг, худди нақшга ўхшайди. У ниманидир томоша қиляпти.

Австралиядан келтирилган оққуш бошини қўйнига босиб, ором олиб ухламоқда. Сув мавжлари уни эркалаб суздириб юрибди. Шуниси қизиқки, австралия оққушлари қоп-қора тусда бўлади.

Оппоқ ва момиқ ўрдак хаёл суриб турибди. У катталиги ва ниҳоятда чиройлилиги билан кишининг кўзини яшнатади.

Сенегалдан олиб келинган маймун олмани жуда яхши кўриб ейди. Унинг ғайри табиий ҳаттти-ҳаракатлари кишини беихтиёр кулдириб юборади.

Тошкент ҳайвонот боғида кўпдан-кўп қизиқ жониворларни кўриб, яхши ҳордиқ олиш мумкин.

В. Кожихин фотолари.

ТАБИАТ АЖОЙИБОТЛАРИ

Эҳтиёт бўлинг, чумоли!

Африканинг жунгли ўрмонларидаги жамики жонзот, ҳатто одамлар ҳам, кўчманчи чумолилар тўдаси яқинлашиши билан даҳшатга тушиб кочади.

Чумолилар гуруҳи ҳар ойда овқат ахтариб, ўз жойини ўзгартириб туради. Сон-саноқсиз митти жониворлар жунгли бўйлаб кўплаб километр йўл босиб ўтадилар. Улар уюшган, тартибли, жанговар ҳолатда ҳаракат қилиб, учраган ҳамма нарсани кемириб ташлайдилар.

Маршнинг асосий қатнашчилари ишчи урғочи чумолилардир. Уларнинг узунлиги бир ярим сантиметрча бўлиб, жуда жаҳлдор ва тез таъсирланувчандир. Зарур бўлиб қолганда, улар ўлгунича жанг қиладиган жангчиларга айланадилар.

Чумолилар хавф сезганда, кейинги оёқларида туриб оладилар. Уларнинг кўзи бўлмаса-да, сезгир антенна — мўйловлари душман қидини бир неча метрдан сезиш имконини беради.

Бутун тўда даметри 5 метргача етадиган ер ости уяларида яшайди. Бу ерда қиролича ҳар куни 120 мингга яқин тухум қўяди. Тўрт ҳафта ўтгач, тухумлардан кичик чумоличалар чиқади ва бутун тўда янги жой қидиришга жўнайди. Одатда, янги уя эскисидан икки километрча масофада бўлади. Кўп ўтмай, кўчманчилик яна такрорланади. Бундай саёҳат, айниқса, тўла ва камҳаракат қироличага қийин. Уни махсус «мулозим»лар судраб юришади. Бечора қиролича шундай пайтда ҳокимадан кўра кўпроқ асирага ўхшайди. Саёҳат ҳар қандай тўсиқ бўлишига қарамай, доимо соатига 180 метр тезликда давом этади.

Янги қароргоҳ жиҳозлаб бўлингач, ишчи чумолилар разведкага жўнашади. Уларнинг учар отрядлари турли томонларга тарқалиб кетади.

Чумолилар тўдаси узун ва унча кенг бўлмаган колонналарга бўлиниб ҳаракат қилади. Йўлда учраган ҳамма нарса уларга ем бўлади. Биттаси ташланса бўлди, қолганлари ҳам ўлжага тезда етиб келишади. Уларнинг энг севимли овқати антилопа ёки бошқа йирикроқ ҳайвонни ютиб, ухлаб ётган улкан илонлардир. Одамнинг кўчманчи чумолиларга ўлжа бўлиши жуда кам учрайди.

Чумолилар қишлоққа яқинлашиши билан, улардан қутулишнинг иложи йўқлигини билган аҳоли молларни ҳайдаб, ўрмонзорга кочиб кетади. Аммо бу чумолилар ҳужумининг яхши томони ҳам бор: гарчи улар ҳаммабқни «топ-тоза» қилиб кетсалар ҳам, уйда сичқон, каламуш, кана ва суваракларнинг уруғи қурийди.

«Знание—Сила» журналидан.

Сергей ГОЛЯКОВ.

1

— Гапиришга рухсат этинг, ўртоқ полковник? Буйруғингизга биноан махсус топшириқни бажариш учун одамлар танлаб бўлинди.

Полковник Соколов шифровкали папкадан кўзини узиб стул суянчиғига суянди.

— Хўш, батафсил гапириб беринг-чи.

Капитан Михайлов портфелидан майда харфлар билан ёзилган бир неча қоғоз олди.

— Лейтенант Харитонов, Борис Петровични группа командирлигига тайинлашни таклиф қиламан. Йигирма олти ёшда. Коммунист. Уруш бошланишини чегара заставасида кутиб олган. Ярадор бўлган. Қирқ биринчи йилнинг сентябрида асирга тушиб қолган. Ўша кечасиёқ, қочган. Аммо қочганидан кейин орадан тўрт кун ўтгач қўлга туширилди. Қирқ биринчи йилнинг ноябрида Владимир Волинск шаҳридаги офицерлар лагеридан қочиб кетди. Кейин полковник Медведевнинг партизанлар отрядида бўлди. Медведев Харитоновга қўмондонликнинг исталган топшириғини бажаришга қодир бўлган ташкилотчи, интизомли жангчи сифатида баҳо берди. Ўша ерда партияга кирган. 1944 йилнинг октябридан ҳарбий разведкада. Немис тилини билади.

Полковник индамай бош силкитди:

—Хўш, яна ким?

— Группа командирининг ўринбосари—Лобацеев Сергей Иванович йигирма беш ёшда. Урушнинг биринчи кунидан бери армияда. Харитонов билан яхши таниш. Ҳарбий асирлар лагеридан бирга қочишган. Ажойиб радист.

СССРдаги биринчи чехословак дивизияси қўмондонлиги группага Чехословакия гражданини, подпоручик Пичкар Дмитрий Васильевични киритишни тавсия қилди. Йигирма олти ёшда. Уруш арафасида Венгрияда яшаган. Қирқинчи йилда фашист венгер армиясида хизмат қилишдан бўйин товлагани учун ҳибсга олинган ва хортистлар қамоқхонасига ташланган. Икки марта қамоқхонадан қочган. Тутиб олинган. Учинчи марта қочганида фронт чизиғидан ўтиб бизга қўшилган. Группанинг ҳаракат қиладиган райони хусусияти ҳисобга олинса — жуда қимматли разведкачи. Бунинг устига радио ишини яхши билади.

Бундан ташқари радист Саратова Майя Дмитриевна группага киритилган. Йигирма ёшда, комсомол аъзоси, москвалик. Урушнинг бошида мактабни ташлаб заводга кирган. Фронтга бориш мақсадида радио мутахассислари билим юртини битирган...

Капитан яна бир неча разведкачининг номини айтди.

— Ҳаммаси бўлиб группада етти киши бор,—хулоса қилди у.—Ҳаммаси тўпланган. Буйруқ олиниши билан жанговар топшириқни ишлаб чиқариш учун киришишга тайёр туришибди.

Полковник қоғозларни олди.

— Группа билан машғулотни қаерда ўтказишни мўлжаллаяпсиз?—деб сўради.

— Гженск қишлоғидаги ўзимизнинг уйда...

Соколов блокнотига ниманидир ёзиб қўйди, кейин капитанга боқди.

— Менимча муносиб одамлар танланган. Панд беришмайди, деб ўйлайман. Группа составини тасдиқлайман. Энди топшириқнинг ўзи ҳақида. Аввало бу ўртоқлар шуни яхши тушуниб олсинларки, улар чех партизанлари билан биргаликда ишлашади. Группанинг ҳаракат районида партизанларнинг йирик қўшилмаси мавжуд. Немислар ҳар қанча уринишсада уни йўқ қилишолмади. У ерда партизанлар ҳаракати кучли ва афтидан яхши ташкил этилган. Улар билан мустаҳкам алоқа ўрнатиш, агар лозим бўлса, қурол-яроғ, озиқ-овқат, дори-дармонлар билан ёрдам бериш биз учун жуда муҳим.

Полковник жимиб қолди, сўнг яна гап бошлади:

— Лекин асосийси, балки, бунда ҳам эмасдир.

Соколов ўрнидан туриб турли рангдаги байроқчалар қадаб қўйилган Европанинг катта харитаси ёнига борди ва тўсатдан сўради:

— Сенингча, капитан, уруш қаерда тугайди?

— Берлинда деб ўйлайман, ўртоқ полковник. Берлинни олсак—тамом бўлади!

— Шундай-куя,— худди овоз чиқариб фикр юритаётгандек деди Соколов. — Берлин —Германия пойтахти. Пойтахт қулаши билан армиянинг руҳи сўнади. Лекин қандай душман билан олишаётганимизни ёддан чиқармаслик керак. Гитлернинг мутаассиблиги чегарасиз. У ортиқча қурбонлар билан ҳисоблашиб ўтирмайди. Сўнгги одам қолгунча курашишга буюради. Шундай бўлиши мумкинки, ҳатто Берлин таслим бўлганда ҳам уруш ҳали тугамаслиги мумкин.

Капитан Михайловнинг саволчан назар ташлаганини кўриб полковник сўзида давом этди:

—Немислар Чехословакияда жуда кучли плацдармга эга. Буни улар кенгайтиришяпти. Айрим маълумотларга кўра немис инженерлари урушдан аввалги Германия билан чегарадан чехословак истеҳкомларини шошилинч равишда қайта тикламоқдалар. Татрада, Руда тоғида янгидан таянч пунктлари қурмоқдалар. Ставка урушнинг охирги жанглари Берлинда эмас, худди шу ерда, Прага яқинида бўлиши эҳтимолдан холи эмас, деб ҳисоблайди. Демак, у ерда иложи борича тезроқ кўз-қулоқ бўлиб турадиган одамларимизга эга бўлиш жуда муҳим.

— Тушунарли, ўртоқ полковник. Группа тайёргарлигини тезлатишга ҳаракат қиламиз. Сизнинг барча мулоҳазаларингизни Харитоновга етказаман ва жанговар топшириқда баён қиламан.

2

«Мутлақо махфий».
Жанговар буйруқ.

Душманнинг орқа томонида махсус топшириқни бажариш учун етти кишилик группа белгиланади. Группа командири — Харитонов Б. П., лақаби «Крилов». Командир ўринбосари Лобацеев С. М., лақаби «Радий». Радистлар Пичкарь Д. В., лақаби «Икар». Саратова М. Д., лақаби «Лера». Разведкачилар—Сапко И. Д., «Поль». Веклюк М. П. «Бронислав»; Богданов М. Е., «Козирь».

Группага қуйидаги топшириқлар билан душманнинг орқа томонидаги Ческа-Тржебова шаҳри (Чехословакия) районига авиадесант туширишга буюраман:

— Ческа-Тржебова шаҳридаги чех ватанпарвар-яширин ташкилотчилари Дитер ва Вацлав билан алоқа боғлансин ҳамда Марказ билан радиоалоқани йўлга қўйишда уларга ёрдамлашилсин.

— Ческа-Тржебова, Забржек, Моровск-Тржебова, Оломоуц, Басковице пунктларда душман қисмларининг жойлашиши разведка қилинсин. Душман қўшинларининг қисм, состав, ташкилий номерлари ва сони аниқлансин.

— Группанинг ҳаракат районида душман мудофаа иншоотларининг қанчалиги ва характери, аэродромларнинг қаердалиги, улардаги самолётларнинг сони ва турлари аниқлансин.

— Усть—Ческа-Тржебова, Ческа-Тржебова — Моровска-Тржебова —Забржек йўналишларидаги темир ва тош йўллари бўйлаб душман қўшин ҳамда техникасининг ташилиши ёритиб турилсин.

— Душманнинг танк ва моторлаштирилган қисмлари ҳаракатига алоҳида эътибор берилсин.

— Душман ҳақида ҳужжатли маълумотлар тўплаш мақсадида штаб машиналарига ҳужум уюштирилсин, олий ва юқори офицерлар составига, мансуб айрим шахслар, шунингдек алоқачи ва хат ташувчилар асирга олинсин.

Олинган барча маълумотларни группа Марказга радио орқали хабар қилади ва қўлга туширилган ҳужжатлар группа составидан ажратилган алоқачи орқали Марказга юборилади. Фронт чизиғини кесиб ўтиш учун пароль: «Мен Криловдан Соколов ҳузурига боряпман. Мени йирик штабга олиб боринг».

Ческа-Тржебовадаги яширин ташкилотчилар билан алоқа учун пароль: «Здрав Лаушман, котори вспомина ваши праце в Жупе и ваших зправ в «Виходической обзори» (Жупадаги ишларингиз ва «Ғарбий шорх»даги мақолангиз ёдида бўлган Лаушман сизга салом айтди).

Барча радиограммалар Соколов номига юборилсин. Радио алоқа туну-кун ишлайди.

Харакатдаги армия. 20 февраль 1945 йил».

3

Капитан Михайлов соатига қаради.

— Вақт бўлди!

Улар йўлга чиқиш олдидан ҳозиргина ўтирган снаряддан бўшаган яшчикдан туришди. Михайлов қўл узатди:

— Хўш, лейтенант, омадингиз келсин. Омад ва бахт тилайман. Биринчи навбатда одамларни сақланг. Бекордан-бекор таваккал қилма. У ерда узоқ қолиб кетмасангиз керак, деб ўйлайман. Жанг қилиш кўпга чўзилмаслиги кўриниб турибди.

(Давоми бор).

Редактор ўринбосари М. КАРИМОВ.

ЕТТИНЧИ ХАЛҚАРО КИНОФЕСТИВАЛЬ

Бу йил ёзда Москвада халқаро кинофестивалнинг байроғи кўтарилади. Пойтахтимиз еттинчи марта жаҳон кинематографчилари нинг диққат марказига айланмоқда. Ўтган 1969 йилги фестивалда жаҳоннинг 71 мамлакати қатнашганлигининг ўзи ҳам шуни кўрсатиб турипти.

Навбатдаги кинофорум 19 июль — 2 август кунлари ўтказилади. Конкурсга тақдим этилган фильмлар намойиши Кремль Съездлар Саройида бўлиб ўтади. Болалар фильмлари фестивали эса пионерлар ва мактаб ўқувчиларининг саройларида ўтказилади. Кисқа метражли фильмлар Марказий кино уйида намойиш қилинади.

«Кино санъат гуманизми учун тинчлик ва халқлар ўртасида дўстлик учун», — Москва кинофестивалининг шиори мана шундай,—дейди еттинчи кинофестивал Ташкилий Комитетининг раиси, СССР Министрлар Совети қошидаги кинематография Давлат Комитетининг Раиси А. В. Романов,— илгаригидек, бу сафар ҳам кинофестивалга жаҳоннинг барча мамлакатларидан кинематографчилар таклиф қилинган.

Фестивалда иштирок этувчи ҳар бир мамлакат конкурсга битта тўлиқ метражли бадиий фильм, қисқа метражли фильм (35 минутга мўлжалланган), болалар учун фильм, ҳамда фестивалга делегация юбориши мумкин.

Конкурс программасига кирмаган фильмлар уларнинг муаллифлари рухсати билан меҳмонларга, москвалик томошабинларга информация тариқасида, конкурсдан ташқари кўрсатилади.

Намойиш қилинган барча фильмларга Москва кинофестивалининг дипломлари топширилади.

Ғолибларга қуйидаги мукофотлар берилади:

Тўлиқ метражли бадиий фильмлар бўйича:

3 та олтин ва 3 та кумуш соврин.

Аёллар ролини энг яхши яратганлик учун 2 та соврин.

Эркаклар ролини энг яхши ижро этганлик учун 2 та соврин.

Қисқа метражли фильмлар бўйича:

Энг яхши бадиий фильм учун 1 та;

Энг яхши хроникал — ҳужжатли фильм учун 2 та.

Энг яхши илмий — оммабоп фильм учун 2 та соврин.

Битта олтин ва учта кумуш совринни энг яхши болалар фильмлари учун жюри махсус тақдим қилади.

● *Футбол*

„ДНЕПР“ — ПЕШҚАДАМЛАР САФИДА

Биринчи группа командалари ўртасида футбол бўйича мамлакат биринчилигида қатнашаётган коллективлар навбатдаги ўн еттинчи тур учрашувларини ўтказдилар.

Биринчилик пешқадами— Москва шаҳрининг «Локомотив» командасини таъқиб этаётган Одессанинг «Черноморец» футболчилари ўз муҳлисларини яна хурсанд қилдилар. Одессаликлар қаторасига сафарда иккинчи марта ғалаба қозонишди. «Черноморец» Кишинев шаҳрида маҳаллий «Молдова» командасини 2:1 ҳисоби билан мағлубиятга учратиб, эндиликда пешқадамдан уч очкогагина ортда қолмоқда.

Харьков шаҳрида «Металлист» командаси билан дуранг (0:0) ўйнаган пойтахт темирйўлчилари ўн саккиз учрашувдан сўнг 26 очко тўплаб, пешқадамлик қилишмоқда.

Ўтган мавсумда узоқ вақт олий лигага ўтиш учун даъвогарлик қилиб келган Днепропетровскнинг «Днепр» коллективи ҳам ўзининг турнир мавқеини тобора яхшиламоқда. Сўнгги турда днепропетровскликлар навбатдаги икки очкони қўлга киритиб, турнир жадвалининг учинчи ўрнига чиқиб олдилар. Ўн еттинчи турда «Днепр» ўз майдонида Иваново шаҳрининг «Текстильшчик» коллективини 3:1 ҳисоби билан мағлубиятга учратди. Шу нарса диққатга сазоворки, «Днепр» ўз майдонида ўтказилган саккиз учрашувнинг олтитасида ғолиб чиқиб, ўз дарвозасидан биронта ҳам тўп ўтказиб юборгани йўқ. Уларнинг Днепропетровскда ўтказган ўйинларидаги тўплар нисбати ҳам жуда яхши — рақиблар дарвозасига ўн олти тўп киритиб, ўз дарвозаларидан беш тўп ўтказиб юборганлар. Сафарда ўтказилган тўққиз учрашувда эса днепропетровскликлар тўрт марта мағлубиятга учраб, икки учрашувдагина ғалаба қозонганлар. Тўплар нисбати ҳам рақиблар фойдасига—7—9—2.

Келтирилган рақамлардан ҳам кўриниб турибдики, «Днепр»нинг бир мунча суст ўйини унинг рақиблар майдонида тўла куч билан ўйнай олмаслиги билан боғлиқ. Тўғри, сўнгги учрашувларда днепропетровскликлар сафарда ҳам ҳужумкор чиройли ўйин кўрсатишмоқда. Сўнгги тўрт учрашувда улар рақиблари дарвозасига тўққиз тўп киритишга муваффақ бўлдилар. Бу команда муҳлисларида «Днепр»нинг пешқадамлар сафидан мустаҳкам ўрин олишига ишонч туғдирмоқда.

Биринчи группа командалари ўртасида мамлакат биринчилигининг ўн еттинчи туридаги қолган учрашувлар қуйидаги натижалар билан тугади: «Динамо» (Ленинград)— «Кузбасс» (Кемерово)—5:0, «Даугава» (Рига)— «Крилья Советов» (Куйбишев) —1:0, «Помир» (Душанбе)— «Строитель» (Ашхобод)—2:0, «Торпедо» (Кутаиси)— «Шинник» (Ярославль)—1:0, «Рубин» (Қозон)— «Металлург» (Запорожье) —1:1, «Шахтёр» (Қараганда) — «Спартак» (Оржоникидзе)—0:0, «Олга» (Фрунзе) —«Волгарь» (Астрахань)— 2:0, «Жальгирис» (Вильнюс) — «Уралмаш» (Свердловск)—1:2.

Реклама ва эълонлар

Кино

3 ИЮЛДА

ҚИШКИ БИНОДА

Цирк пардаси ортида —«ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», (жуфт соатларда), «ВОСТОК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун)

Асосий зарба (2 серия)—САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).

Ҳалок бўлган жавоб беради — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (тоқ соатларда).

Ҳалоскорлик (1-2 серия, кеч соат 8 яримда), **Шер ҳамлага ҳозирланмоқда** (кеч 6.45 минутда):— «ЧАЙКА».

Том Жонс (2 серия, кеч 9 да), **Денгиз қўшиғи** (кеч 6 ва 7 яримда): — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Одам амфибия (кеч 7 да), **Тошдаги достон** (2 серия, ўзбек тилида, кеч 9 да): — «КЎКЧА».

Чегарада отилган ўқ — ҲАМЗА номли (жуфт соатларда).

Лочин изидан, Оқ бўрилар — НАВОИЙ номли (кечқурун).

Гитарали қаллоб — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Ярим соатлик мўъжиза — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Синглим Керри — «РАКЕТА».

Чегарада отилган ўқ — ТЕЛЬМАН номли.

4 ИЮЛДА

ҚИШКИ БИНОДА

Цирк пардаси ортида — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», (жуфт соатларда), «ВОСТОК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Асосий зарба (2 серия) —САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Ҳалок бўлган жавоб беради — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (тоқ соатларда).

Ҳалоскорлик (1-2 серия, кеч соат 8 яримда), **Шер ҳамлага ҳозирланмоқда** (эрталаб соат 10, кундуз 11.45, 1.30, 3.15, 5 ва кеч 6.45 минутда):— «ЧАЙКА».

Том Жонс (2 серия, кундуз соат 12 ярим ва кеч 9 да), **Денгиз қўшиғи** (кундуз соат 11, 3, 4 ярим, кеч 6 ва 7 яримда):— «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Одам амфибия (эрталаб соат 10, кундуз 5 ярим ва кеч 7 да), **Тошдаги достон** (2 серия, ўзбек тилида, кундуз соат 12,3 кеч 9 да): — «КЎКЧА».

Чегарада отилган ўқ — ҲАМЗА номли (жуфт соатларда).

Лочин изидан, Оқ бўрилар — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Гитарали қаллоб — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Ярим соатлик мўъжиза — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Синглим Керри—«РАКЕТА».

Чегарада отилган ўқ — ТЕЛЬМАН номли.

ШАҲАР ВЕТЕРИНАРИЯ-САНИТАРИЯ СТАНЦИЯСИ

ҚОРАМОЛ ВА ИТЛАРИ БЎЛГАН ГРАЖДАНЛАРГА

15 ИЮЛДАН БОШЛАБ

қорамол ва итларни сақлаш қоидаларига қандай амал қилинаётганлигини аниқлаш учун

ТЕКШИРУВ РЕЙДЛАРИ ЎТКАЗИЛАДИ

Тошкент шаҳар советининг 1969 йил 19 сентябрдаги қарорига асосан 1971 йилда регистрация қилинмаган, ветеринар қайта ишланмаган ёки нотўғри сақланган қорамол ва итлар олиб қўйилади.

Қорамол ва итларни сақлаш қоидаларини бузганларга штраф солинади.

ГРАЖДАНЛАР! Белгиланган муддатгача ветеринар қайта ишлатиш учун қуйидаги район ветеринария даволашхоналарига учрашилсин:

Фрунзе районида — Г. Лопатин кўчаси, 10-уй, телефон 33-24-01;

Октябрь районида — Уйғур кўчаси, 628-уй;

Ленин районида — Обсерватория кўчаси, 26-уй, телефон 33-35-13;

Чилонзор районида — Чиғотой кўчаси, 29-уй;

Сергели районида —3-квартал котедж, телефон 55-67-34;

Ҳамза районида — Заркент кўчаси, 20-уй;

Собир Раҳимов районида — вақтинча олдинги районлаштириш бўйича ветеринария даволашхоналари хизмат кўрсатади.

ШАҲАР ВЕТЕРИНАРИЯ СТАНЦИЯСИ.

„УЗЭНЕРГОСБИТ“

абонентларга электр энергияси учун пулни

ҲАР ОЙНИНГ БИРИНЧИ ЯРМИДА ТЎЛАШЛАРИНИ

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Счётларни ўз вақтида тўламаганларга электр энергиясини бериш огоҳлантиришсиз тўхтатиб қўйилади.

«УЗЭНЕРГОСБИТ»

ПАРҲЕЗ ОВҚАТЛАР ТАНАВВУЛ ҚИЛАДИГАН

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Асанинская кўчасида жойлашган 6-«ГАСТРОНОМ» магазинида парҳез овқатлар ҳамда диабет озиқ-овқатлари

МАВЖУД

«Узгастроном».

Телевизор

3 ИЮЛЬ

ШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 16.55 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** 17.00 427-болалар боғчасидан репортаж. 17.30 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 17.45 Ўзбекистон ўқувчиларининг XXII спартакиадаси. 18.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ғазалхон ёшлигим». 18.45 Эртага—Халқаро кооперация куни. 19.15 «Ахборот» информацион программаси. 19.30 Бухоро область театри артистларининг концерти. 20.15 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 20.20 Рус куйларидан концерт. 21.00 Янгиликлар. 21.05 СССР Ёзувчиларининг V съездига бағишланган адабий байрам. 23.00 Музика —ҳаммамиз учун. 00.15 «Вақт» информацион программаси. 00.45 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 16.00 Бугун—Халқаро кооперация куни. 16.30 СССР халқлари спартакиадасида. 17.00 «Тўрт танкчи ва ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 19.00 Музикали учрашувлар. 19.30 Рангли телевидение. «Қўшнилар». Телевизион миниатюралар театри. **Тошкент кўрсатади.** 20.20 Ўзбекистон курортлари. 20.40 Халқ ҳофизлари концерти. 21.30 «Ўн учинчига ўтар кечаси». Бадиий фильм.

Учинчи программа. 18.00 ДУШАНБА ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ КЎРСАТУВЛАРИ.

4 ИЮЛЬ

ЯКШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 9.55 Кўрсатувлар программаси. 10.00 Ўқувчилар учун «Янгра барабан» (рус тилида). 10.30 «Замондаш» программаси (қозоқ тилида). 11.30 Бадиий фильм. **Москва кўрсатади.** 12.45 Янгиликлар. 13.00 Болалар учун. «Қўғирчоқ театр». Телефильм. 13.15 Музикали киоска. 13.45 Чита телевидение студиясининг программаси. **Тошкент кўрсатади.** 17.55 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 18.00 «Звездочка». Кино кўрсатув. 18.30 «Ахборот» информацион программаси. **Ўзбек тилида:** 18.50 Ҳужжатли фильм. 19.50 «Халқ жасорати йилномаси». 20.05 «Алло, талантларни излаймиз». Бутуниттифоқ конкурси лауреатларининг концерт-интервьюси. «Ялла» ансамбли. 20.40 «Биринчи учрашув». Бадиий фильм. 22.10 Дала ишлари кундалиги. 22.30 А. Корнейчук. «ҚАЛБ ХОТИРАСИ». Бухоро область театрининг спектакли. **Москва кўрсатади.** 24.00 «Вақт» информацион программаси. 00.30 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўқув кўрсатувлари программаси. Ўзбек тилида: 10.00 Абитуриентлар учун. Физика. 11.00 Абитуриентлар учун. Математика. 12.00 Адабиёт. Имтиҳонларга қандай тайёрланмоқ керак.

Москва кўрсатади. 15.00 «Тўрт танкчи ва ит». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм. 17.00 Рангли телевидение. Киносаёҳатчилар клуби. 18.00 Эстрада қўшиқчиларидан концерт. 18.35 Иттифоқдош республикалар спартакиадаларида. 18.50 Расул Гамзатовнинг ижодий саҳифалари. 19.35 А. Штейн. «Бева» Москва Академик бадиий театри спектакли. 20.45 Киноочерк. 21.00 Янгиликлар. 21.05 Спектаклнинг давоми. 22.30 Музика янгиликлари. 23.15 Бадиий ўқиш. Г. Марков «Сибирь» романидан парча.

Учинчи программа. 19.00 ФРУНЗЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ КЎРСАТУВЛАРИ.

Радио

3 ИЮЛЬ

ШАНБА

ХАЛҚАРО КООПЕРАЦИЯ КУНИ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

16.10 Ўзбекистон санъат усталари. Ўзбекистон халқ артисти К. Отаниёзов. 17.20 Уйғур куйлари. 17.50 «Идеология ва ҳаёт» (ўзбекча). 18.00 Чўлқуварлар учун концерт. 18.40 Спорт эшиттириши (ўзбекча). 19.20 Қўшиқлардан — рақсларга. 20.00 «Қардош коммунистик партиялар ҳаётидан» (ўзбекча). 20.10 Қишлоқ радиоклуби. 21.00 Москва. 21.30 Халқ жасорати йилномаси. «ҚАРШИ КУНДАЛИГИ» (ўзбекча). 22.15 «Шанба оқшоми». Концерт. 23.10 Дам олиш концерти. 24.00 Тунги музикали программа.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Ш. Алядин. «Старшина» ҳикояси (ўзбекча). 19.30 Кечки музикали учрашувлар. 20.00 Шашмақомдан парчалар (тожикча). 20.30 Ўзбек халқ куйлари. 20.50 «Беш йилликда кўзда тутилган тадбирлар» (русча). 21.10 «Мўл ҳосил учун кураш йўлида». Суҳбат (татарча). 21.30 Эстрада-рақс концерти.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 «Қувноқ хаёлпарастлар». Музикали эшиттириш. 18.00 СССР халқларининг куйлари. 19.00 «Дугоналар» радиожурнали.

4 ИЮЛЬ

ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. 7.45 «Катталарга — болалар ҳақида» (ўзбекча). 8.25 Лирик концерт. 9.30 Шарқ куйлари. 10.30 «Лазги» ашула ва рақс ансамблининг концерти. 11.15 «Табассум» радиожурнали. 12.15 «Эрталабки салом!» Москва. 13.30 «Хатларингизни ўқиб». Концерт. 15.00 Иқтисодий билимлар радиоуниверситети. «Ҳозирги даврда моддий рағбатлантириш». Иқтисод фанлари кандидати М. Турсунхўжаев суҳбати (ўзбекча). 15.10 Беш йиллик илғорларининг талабларига мувофиқ концерт.

17.40 Дам олиш киноафишаси. 18.00 Музикали глобус. 18.40 Енгил куйлар. 19.20 Н. Аҳмедова ва Б. Мирзаев ижро этган қўшиқлар. 20.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. 21.00 «Мамлакат ва қитъаларда» (ўзбекча). 21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт. 22.15 «Табассум» радиожурнали. Такрорий эшиттириш. 23.10 Куйлар тинглаб дам оламиз. 24.00 Тунги музикали программа.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Таниқли ижрочилар концерти. 9.15 Экран янгиликлари.

19.00 Ўзбек балетларидан парчалар. 19.30 Классик куйлардан дам олиш концерти. 20.00 «Юность радиостанциясининг программаси (Москва). 21.00 Москва. Халқаро шарҳловчилар даврасида. 21.30 Дам олиш концерти (тожикча).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 С. Прокофьев. «Уч апельсинга муҳаббат» операси.

17.00 «Юность Узбекистана» радиостанциясининг программаси. 17.40 «Ўғил уйлантириш» музикали драмасининг монтажи.

ЛЕНИН ОРДЕНЛИ «ТАШТЕКСТИЛЬМАШ» ЗАВОДИ

1971 — 1972 ўқув йили учун

87-ҲУНАР БИЛИМ ЮРТИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги касблар бўйича юқори малакали мутахассислар тайёрлайди: токарлар, фрезерчилар, йиғувчи-слесарлар, асбобсоз-слесарлар, тузатувчи-слесарлар, қолипчилар (имтиёзлар билан).

Машғулотлар — 1 сентябрда бошланади.

Ўқиш муддати — 1 йил.

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган 14 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади.

Ўқувчилар Давлат таъминотида бўладилар.

Ўқиш даври — меҳнат стажига қўшилади.

БИЛИМ ЮРТИДА: спорт зали, клуб, кечки ишчи-ёшлар мактаби ва техникум, спорт секциялари ва бадиий ҳаваскорлик тўгараклари мавжуд.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар ҳунар-техника техникумларига йўлланмалар билан юбориладилар.

Бошқа шаҳардан келганларга ётоқхона берилади.

Кирувчилар: ариза, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, 3х4 сантиметр ҳажмдаги 6 дона фотосурат, турар жойидан справкаларни топширишлари лозим.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ш. Руставели кўчаси, 53 «Б» уй, кадрлар бўлими.

ИШГА ТАКЛИФ:

«СРЕДАЗСТРОЙМАШАВТОМАТИЗАЦИЯ» БОШҚАРМАСИГА

(9 Январь кўчаси, 18-уй).

Слесарь-монтажчилар, токарлар (1—6 разрядли) электр пайвандчилар, электр-газ пайвандчилар, газ билан қирқувчилар, (3—6 разрядли), фрезерчилар, силлиқловчилар (2—5 разрядли),

КЕРАК

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАДАНИЯТ МИНИСТРЛИГИНИНГ БИРЛАШГАН АВТОГАРАЖИГА

(Бобожонов кўчаси, 53-уй).

токарь, автодвигателлар ремонти бўйича моторист, шофёрлар

КЕРАК

М. ГОРЬКИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ РУС АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИГА

(К. Маркс кўчаси, 28-уй)

саҳна ишчилари, электр билан ёритувчилар, кассирлар

КЕРАК

«УЗМЯСОРЫБТОРГ» УЛГУРЖИ КОНТОРАСИГА

(Олтин кўл кўчаси, 2-проезд, 115-уй).

катта товаршунослар, товаршунослар, катта омборчилар ва омборчилар, электропогрузка ҳайдовчилари, юкчилар (меҳнат ҳақи-ишбай), **слесарлар, электр монтерлар, бухгалтерлар, 4, 5 разрядли ишчилар**

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси, ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

4 бет Тошкент оқшоми
3 ИЮЛЬ, 1971 й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП УЗБЕКИСТАНА и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор —33-02-49 дан 33-02-58 гача; редактор ўринбосарлари—33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар —33-27-22, партия совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари—33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва ... —33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари бўлимлари, иллюстрация бўлимлари —33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари —33-27-03, ахборот бўлими —33-28-95, эълон бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси
Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579.
НАШР А—2593.
Р—01589.